

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, szeptember 9-én.

248. szám.

Budapest félesztendeje.

Városatyaink már megint számolnak, kiadták az 1898. év első felének számadását. És minthogy ők nagyon ravaszok, tehát ő nekik megint feleslegük van s ők azzal nagyban dicsekedni is fognak. Ámbátor ez fölösleges fáradság, mert ugyan ki törődik Budapest közgyűlésén számadásokkal? A kisebb-nagyobb érdeklődésvetségek ügye nem „közgyűlésileg”, nem „ky. sz. a.” intéztetik el, már pedig igazán csak ezekért érdemes városi embernek lenni.

Tehát van ismét számadás, a briliánsabbak fajtájából. Örvendezzünk, mert íme ez a községi alap eredménye:

Az előirányzat az első felévre volt:

Bevétel	8.292.505 forint
Kiadás	8.411.296 „
Hiány	108.791 „

Ezzel szemben ilyen a tényleges eredmény:

Bevétel	8.560.791 forint
Kiadás	7.630.231 „
Fölösleg	930.560 „

Nagy az öröm. Hiányt vártunk és im majdnem egymillió fölösleg lett belőle. 1.039.351 forinttal kedvezőbb a tényleges eredmény az előirásnál. Nemzeti vagy legalább is fővárosi ajándékot a nagy finanszművészeknek! De hamar! Mert az érdem nem maradhat jutalom nélkül egy perczig se, az bűn lenne.

Hátha még közelebről megnézzük e nagyszerű számokat. 268.286 forinttal több a jövedelem, s ami még fontosabb, 771.065 forinttal kisebb a kiadás. 771.000 forintot megspóroltak Sartoryék; most tessék beszélni a városi pénzek pocskolásáról, slendrián gazdálkodásról.

Igazán rossz emberek lehetünk mi, ha még ilyen tények láttára se lelkesedünk, hanem még tovább is vizsgáljuk a számadást.

De nem tehetünk róla. Folyton az a gondolat bánt bennünket, miért rémit a főszámvévő egyre újabb adókkal, egyre nagyobb deficitekkel, ha így rendben van a szénája, ha folyton fölöslegeket mutat a számadása? Hiszen ha ez így tart, akkor idestova a Dunába kell hányni a város pénzét, annyi lesz a plusz. De akkor meg miért teszik azt, hogy kölcsönpenzekből fedeznek olyan kiadásokat, melyeket mindenütt a világon a rendes jövedelmekből szokás teljesíteni? Szóval, sokat tételődünk mi ezeken a számadásokon. Fölösleg vagy nem fölösleg?

Hát bizony nem fölösleg, hanem egyszerű ügyeskedés és arra való számítás, hogy ugy se nézi meg ezt a számadást senki, ugy se törődik azzal senki.

A bevételek többlete 268.286 forint, mely ugy állott elő, hogy több tételnél együttvéve 367.466 forinttal kisebb az eredmény, más tételknél viszont 635.752 forinttal nagyobb az előirányzatnál. S ha megnézi az ember a számokat, ugy találja, hogy a hiány bizony valóságos, a többlet pedig nem az, hanem onnan származik, hogy sok második felévi díjat már az első felévben elszámoltak. Így tehát az, ami most plus, az hiányozni fog a második felévben és minusszá lesz, amikorra elkészül az egész év számadása. Elismeri ezt a számadás megokolása is. Aztán meg vannak nevezetes összegek, melyek merőben véletlenek, mert csak most vannak meg, még hogy azokra városi pénz-politikát alapítani kissé kockázatos dolog. Ilyen például a kisajátított házak bérjövödelme. Míg másrészt nagyon komoly intérszámba mehetne a fogyasztási adópótlék csökkenése, amit alkalmasint nyomon követ majd a regale-jövedelem (a részesedés) apadása is.

De ki hívná fel ezekre a figyelmet? Hisz akkor rögtön odalenne a számadás minden dicsősége.

Hát a kiadások? Bizony azokkal is az az igazság, hogy a spórolás nem megtakarítás, ellenben a tulkiadás megmarad az év végeig, sőt még nagyobbodni fog.

A kiadások összesen 771.065 forinttal kisebbek az előirányzatnál. Ez a szám ugy állott elő, hogy több tételnél együttvéve a tényleges kiadás 219.450 forinttal nagyobb az előirányzatnál, más tételknél viszont 990.515 forinttal kisebb.

Már most a tulkiadás valósággal az és még nagyobbodni is fog az év végéig. Így például a központi igazgatás 48.666 forinttal lett ismét drágább az előirányzathoz képest, növekedtek a betegápolási költségek, némely iskolai kiadások.

Ellenben a megtakarítások csak színlesek és onnan származnak, hogy az első felévben teljesített munkákat a főváros csak a második felévben fogja kifizetni, vagy egyszerűen vonakodik a fizetéstől és utóbb fogja azt teljesíteni, avagy végre egyáltalán nem teljesít olyan munkát, amelyet a közgyűlés elhatározott már. A 990.515 forint megtakarítás majdnem kivétel nélkül ily forrásokból ered; így az épületek karbantartása címén megtakarítottak 30.884 forintot, mert a tatarozás majd a második felévben történik; a kamatoknál 97.491 forint a megtakarítás, de annál több lesz a második felévben; utcák burkolása, csatornák építése körül 310.000 forint a megtakarítás ugyanez okból; eluszik majd a rendőrség címén kimutatott 114.285 forint megtakarítás is. És ugyanigy ki lehet ezt mutatni majdnem minden tételre vonatkozóan.

Aki egy királynőbe szerelmes.

Vreelandban, Hollandia egy kis városkájában élte gyermekéveit Bartholmeusz van Rijn. Tanító volt az apja és Bartholmeusznak is erős kilátásai voltak, hogy majdan gyarapodva észben, erényekben, czibálhatja az üstököt Vreeland rakoncátlan nebulóinak.

Az öreg van Rijnnek belegörbült a hátgerince, amíg fiát Amsterdam egy állami tanítóképezdéjébe ingyenes helyre be tudta szorítani.

Bartholmeusz van Rijn nem igen hálálta meg az apja fáradságát. Egy szép napon bucsút mondott az intézetnek és elköltözött egy barátjához, aki egy amsterdami festő-iskolában tanulta a németalföldi nagy mesterek művészetét.

Együtt nyomorgott Bartholmeusz van Rijn a czimborájával, csatornára néző kis padlásszobájukban és igen gyakran elfelejtett ebédelni, hogy festéket, vásznat szerezhessen. A tanárai dícsérték. Volt valami végtelen szomorúság táparti, moosaras tájképeiben.

A fiatal ember később pártfogóra talált és a kezdő Rembrandtok széles karimájú kalapjában, furesa szabású bársonyzekejében kereste fel az öregebb van Rijn, aki azonban tudni se akart a fiáról.

A festő visszament Amsterdami. Előkelő

körben forgott már, mikor egy napon az Amstel valamelyik hidján egy elegáns fogatot pillantott meg. Szép fiatal leány ült a kocsiiban, mellette egy körosabb hölgy. A tájékon alig volt ember és Bartholmeusz jódarabig követhette tekintetével a karsu, úde leánykát. Mikor egy fordulónál a kocsi elűnt, szinte öntudatlanul kérdezte:

— Ki lehet?

— Ona Wilhelmintje.

Egy matróz felelt a kérdésére, aki a háta mögött vastag hajókotelet igyekezett egy czölöpre hurkolni. Addig észre sem vette.

A királynő!

Olyan furesa, zavaros érzés vett rajta erőt. Nem is tudta, mikor hagyta ott a hidat, az Amstelt. A vászna előtt ült és festett. Egy leányfejet, egy szökehajú leányfejet festett a vásznonra. Befejezte és újra kezdte. Sohasem találta jónak.

A szobájába nem eresztett senkit. Feltette a képet a kíváncsiak szemétől.

Kerülte a társaságot és nem fogadott senkit. Elszokott a barátaitól és festett, dolgozott. Hónapokig festette a megkezdett képet és nem tudott elkészülni vele. És mikor Bartholmeusz van Rijn látta, hogy az ő képe nem olyan, mint az, ami a felkében él, lecsapta az ecsetjét. Egy darab papírt vett elő és egy szót írt rá. Egyetlen szöcskát: szerettek!

Az Amstel folyó hidján állott Bartholmeusz van Rijn és várta napról-napra a fogatot.

Egy napon az Amstel hidján egy irat röpült a királynő kocsijába. Érdekes arcú fiatal ember dobta Vilma királynő lábához. Széleskarimájú kalap, furesa szabású bársonyzeke volt a fiatal emberen, aki nem volt más, mint a mi jámbor Bartholmeusz van Rijn. A királynő kísérője fölémelte az iratot és átnyújtotta.

„Szerettek!”

A királynő arczoskaja tűzpiros lett ettől a szótól. Szép szöke fejcskéje mégis visszafordult és a festő szeméi találkozott az övéivel.

Tizenhat éves volt akkor Vilma, Hollandia királynője . . .

És ma, mikor már a korona sulya nyomja szöke fejcskéjét, aligha jut eszébe a fiatal bársonyzeke fiu, aki azt merie mondani, hogy szerelmes. A királynőt szereti!

Amsterdam egy szomorú házában van azóta Bartholmeusz van Rijn. A szobája egészen a tetőzetig ki van párnázva. Pedig vannak csöndes órái is.

Ilyenkor a fal mellé ül. A kezei furesa mozdulatokat végeznek, azt hiszi, hogy fest.

Bizonyára szép dolgokat festhet, mert mosolyog is ilyenkor. A párnázott falon ott lát egy édes, szöke leányfejet.

Csak egy igazi megtakarítás van, a kulturális célok körül. Ott igenis megtalálható a fukarság.

Ilyen Budapest első félve; teljesen megfelel annak a képnek, amelyet nemrégiben az 1897-iki egész évi számadásról kellett festenünk.

Az a valóság, hogy mire véget ér az esztendő, szépen kiadják, amit az első félévben megtakarításként számolnak el és hiányzani fog a bevételekből, ami most plusz formájában gyönyörködteti a város urait.

A végeredmény pedig az lesz, hogy a milliós fölösleg milliós deficizzé változik. Ha csak valami váratlan fordulat nem jön közbe.

De hát mikor történik váratlan dolog Sartoryéknál? Egyáltalán, mi váratlan Sartoryéknál?

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése van.

Az exposé. Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház holnapi ülésének elején be fogja nyújtani az 1899. évi állami költségvetési előirányzatot és egyúttal megtartja a szokásos exposét.

Német vélemény a kiegyezésről. A „Frankfurter Zeitung“ legutóbb érkezett számában bővebben foglalkozik a kiegyezés válságával, melyben Bánffy miniszterelnök sikeres magatartását a közelmúlt miniszteri konferenciák alkalmából érdeme szerint méltányolja. Ma — ugyemond a „Frankfurter Zeitung“ — konstataható már, hogy Bánffy báró az országban határozottan nyert szimpátiákban amaz erélyességénél fogva, amelylyel Magyarország érdekeit a Thun-kabinettel való tárgyalások során megvédelmezte. Ezt a feladatot erőiesen végezte és ügyesen is. Pedig helyzete rendkívül nehéz volt... Körülményesen kimutatja ezután a cikk, hogy a Reichsrath összehívása a régi Badeniféle javaslatok újból való beterjesztése ügyében némkülönben az osztrák részről követelt kvótarekompenzáció és a junktim tárgyában Thunnak kellett engednie. Bánffy báró — így folytatja a „Frankfurter Zeitung“ — azt parancsolja félhivatalosának, hogy az osztrákokon nyert győzelmet, ez Ausztriában oly igen fájdalmas szót, tekintettel az osztrák kormányra amugy is nehéz helyzetére, ne nagyon emlegessék. Tényleg azonban, a félhivatalosok diszkreciója dacára is, úgy áll a dolog, hogy Bánffy báró a konferenciákban valóssággal diadalt aratott, amennyiben a fatális helyzetben egyáltalában előnyökről beszélhetni. Bánffy báró ugyanis a most következő parlamenti tárgyalásokra minden lehető előnyt biztosított magának. Igényeiből nem adott fel egy jotát sem s elkerülte a politikailag mérvadó körök által egyrészt perhorreszkált konfliktust a koronával, anélkül, hogy messzebbre tért volna el a törvényes alaptól, mint a meennyit a mult évben már megbocsátottak neki. Taktikai remeklést kell hogy még ellenségei is elismerjék s csak a rosszakarát tehet neki szemrehányást mostani magatartásáért.

Agnoszkálva. A bécsi „Reichswehr“ átnevez Magyarországra s látván, hogy a magyar parlament is benne van az obstrukcióban, ráismer a jövőre. Ezt írja ma:

— S aztán még a mi degenerált parlamentarizmusunkról beszélnek! Pirakva mutatnak Magyarországra, a parlamenti intézmény klasszikus hazájára, mely olyan büszkén néz le az osztrák tohuvatobura. S lám: mi iskolát csináltunk! Nem is sejtjük, hogy esett. Talán mert a Lajtánál még nem állították fel a vámsorompókat, egy, sajnos, nagyon is modern osztrák termék vámmentesen tudott behatolni Magyarországra: az obstrukció. De ezt a sejtő: lerontja az a faktum, hogy épen az a magyar párt kezdte meg az obstrukciót, mely máskülönben leghevesebb ellensége a váms- és kereskedelmi szövetségnek. Egy azonban bizonyos: az obstrukció ott van a magyar parlamentben és látványos rajta, hogy osztrák maffára készült.

A „Reichswehr“ tehát már ráismert, hogy ami a magyar képviselőházban folyik, az hamisítatlan obstrukció. A „Reichswehr“ pedig tudja, neki már praktizisa van ebben a tekintetben.

Berzeviczy bucsuja.

Berzeviczy Albert, a képviselőház volt alelnöke ma délelőtt bucsuzott el a képviselőház tisztikarától, amely ebből az alkalomból teljes számmal összegyűlt. A visszavonuló alelnököt Andor Gyula elnöki tanácsos üdvözölte a következő beszéddel:

Kegyelmes urunk! Mély sajnálattal és fájó szívvel vetünk tudomást exczellenciád eltökélt szándékáról, hogy nem hajlandó a képviselőház alelnöki állását tovább viselni. Megjelentünk ennél fogva exczellenciád előtt, hogy kifejezést adjunk őszinte szeretetünknek és határtalan tiszteletünknek és hogy megköszönjük szives jóindulatát, amelyet annyi éven át tapasztaltunk. Örömmel és szívesen fogunk mindenkor visszagondolni exczellenciád alelnökségének idejére és felejtethetlen lesz előttünk az az előzékenység, az a finom és igazán uri bánásmód, amelyet nagyméltóságod a hivatalos, úgy mint személyi érintkezésben mindig tanusított. Kérjük nagyméltóságodat, tartson meg minket továbbra is szives jóindulatában és fogadjja szívesen őszinte érzelmeink tolmácsolását. Kívánjuk, hogy nagyméltóságodat az isten sokáig éltesse!

E beszéd után, amelyet a jelenlevők lelkes éljenzése követett, Berzeviczy Albert e szavakkal mondott köszönetet:

Tisztelt uraim!

Fogadják legmelegebb köszönetemet azért, hogy lemondásom alkalmából bucsuvételre ilyen nagy számmal voltak szívesek megjelenni és engem rokonszenves érzelmeikről biztosítani. Az alatt a több mint harmadfél év alatt, amióta a képviselőház alelnöki tisztét viseltem, igaz ugyan, hogy aránylag csekély mértékben képezte feladatomat a ház adminisztrációjában való közreműködés, de amit láttam, amit tapasztaltam, teljesen elegendő volt arra, hogy meggyőkeztesse bennem azt a meggyőződést, hogy a magyar képviselőház hivatalnoki kara a maga nagy és fontos feladatának, hivatásának magaslatán áll és a legnemesebb kötelességérzettel van áthatva. Egy másik, személyes tapasztalás, amelyet ezen idő alatt tettem, nagy hála-ra kötelez, az: hogy az önök részéről minden alkalommal, minden érintkezésben a legszívesebb előzékenységgel és szolgálalkészséggel találkoztam. Mídon ezt őszintén elismerem és hálával konstatalem, biztosíthatom az urakat, hogy hivatalos együttműködésünknek kedves emlékét mindig meg fogom őrizni és kérem önöket is, hogy tartsanak meg mindig jóakaratu megemlékezésükben. Örvedetes rám nézve az a tudat, hogy képviselői állásomban önökkel továbbra is lehetőséget érintkezésben fogok állani. Kérem, tartsanak meg továbbra is szíves megemlékezésükben. (Leikes éljenzés.)

Berzeviczy ezután kezét fogott az egyes tisztviselőkkel és különösen szíves szavakat váltott Andor Gyula elnöki tanácsossal, Fenyvesi Adolfal, a gyorsiroda főnökével, Jankovics István másodfőnökkel és Desswffy Arisztid háznagyi tanácsossal.

KÜLFÖLD.

Spanyolország a béke előtt. Madridból táviratozzák: A lapok jelentése szerint a kormányt nagyon meglepte, hogy a konzervatívek a kamara tegnapi ülésén a béke kérdésében nem támogatták. A lapok szerint a kormány bukása várható. A törvényhozás két háza ma az ünnep miatt nem tartott ülést. A mai minisztertanács elhatározta, hogy a lapok közleményei a kamara tárgyalásairól még szigorubbán fogja korlátozni és különösen megszigorítja a parlamenti tárgyalásokról szóló táviratok cenzuráját. Almodovar külügyminiszter jelentést tett minisztertársainak a Filippini-szigeteken levő spanyolok érdekében az amerikai kormánnyal folytatott tárgyalásokról.

A szudáni hadjárat. Londonból táviratozzák: Kicsener basának e hónap 5-én Omdurmanban kelt hivatalos távirata azt mondja, hogy ötszáz ferést küldött ki a kalifa üldözésére. Száz teve, amelyet a kalifa szökéséhez készen tartott, az angolok kezébe került. Tisztek, akik a csatáterem megszállták az elesett derviseket, azt jelentik, hogy a halottak száma tizezer nyolcz-

s * a z. A sebesültek számát tizenhatezerre teszik. Ezenkívül Omdurman bevételénél körülbelül négyszáz dervis aratt el és négyezer került fogságba. Egy ágyunaszádot felküldtek a Kék-Niluson, hogy néhány kerületben, ahol a dervisek a lakosságot megsarcolták, helyreállítsák a nyugalmat. Omdurman környékéről sokan jönnek a városba.

A kandiai lázongás.

A Kréta szigetén tegnap történt és ma folytatódott véres harcokról ma a következő táviratokat kaptuk:

Páris, szeptember 8.

A Havas-ügynökség kánaei jelentése szerint a kandiai angol parancsnok kibírdette, hogy újabb támadás esetén a várost bombáznia fogja és a katonai kordont megnyitja a felkelők előtt. A város nyugodt. Számos felkelő megtámadta a kandiai katona kordon török csapatait. A kormányzó felkérte a tengernagyokat, hogy sürgősen tegyék meg a kellő intézkedéseket. A harc egyre tart.

Athen, szeptember 8.

Több kandiai keresztényesalád hajóra szállt. A hadihajók segédesapatokat és tüzifecskezőket szállítottak partra Kandiában. Az erődöt a bombázás megrongálta. Az olasz konzul palotája állítólag leégett. A kandiai angol alkonzult, aki életét veszítette, Kolakairenosznak hívták, születésére nézve görög volt. A tűz még mindig pusztít.

Konstantinápoly, szeptember 8.

Kréta főkormányzója a kandiai zavargásokról a következő jelentést tette a tengernagyoknak:

Tegnap reggel Kandiában a muzulmánok összesereglettek. Délelőtt kilencz óra körül a muzulmánok egyik csoportja megkísérelte az adóhivatal megrohanását, az angol katonák azonban visszaverték őket, amire az angol katonák és a muzulmán lakosok tüzelni kezdtek egymásra. Egy tüzel ki gyuladt. Egy angol hajó tizenöt granátot dobott a városba minek következtében több ház rövid idő alatt lángokban állott. Az angol, német és amerikai konzulátusok épületei leégték. A levéltárakat megmentették. A kormányzó egy század török katonával mellékutakon megmentette az angol ezredet és néhány tengerészkatonát, akik az adóhivatalban voltak. Az ezredes és a konzulok jelenleg a hadihajókon vannak. A török csapatok minden erejüket a nyugalom helyreállítására és a tűz eloltására fordították.

Másik hivatalos jelentés szerint a zavargások abból keletkeztek, hogy a török hivatalnokokat az adóhivatalból eltávolították. Egyik kandiai konzul jelentése szerint az ottani zavargások alkalmával hatvan angol tengerész katonát elesett és kétszáz katonát és basibozuk részint elesett, részint pedig megsebesült. A keresztényeket a hajókra szállították. A tűz által okozott kárt felbecsülhetetlennek mondják. Jelenleg tíz hadihajó áll Kandiánál.

London, szeptember 8.

A „Times“ jelenti Kandiából tegnapi kelettel:

Az elesettek között van Haldane hadnagy. Egy másik hadnagy megsebesült. A keresztények nagy része a legnagyobb veszedelemben forog. Hír szerint ezer keresztény közül csak kétszáz ötven menekült meg. — Hét hadihajó a kandiai révben horgonyoz. A tengerészcsapatok partraszállítását nagyon megnehezíti a tenger háborgása. A török csapatok vonakodtak az angol csapatokat támogatni, amelyek csekély számuknál fogva csakhamar leverettek. A mohamedánok fosztogatják Kandiát. A keresztény felkelők a katonai kordon körül gyülekeznek.

A „Times“-nak egy újabb távirata jelenti; Menekülők, akik közül sokan sebesülve érkeztek a „Camperdown“ angol hadihajóra, a mohamedánok által elkövetett mészárlásról hoztak hírt.

A „Standard“-nak jelenti Kandiából tegnapi kelettel:

Egy 350 főnyi olasz és francia csapat kikötött a török külső őrzáron kívüli területen

és Kandiába közlül indulni. A „Camperdown” is tengerész katonákat szállított partra.

Páris, szeptember 8.

A „Havas-ügynek”-nek jelentik Athenből:

Krétaból az a hír érkezett, hogy a főelők végrehajtó bizottsága felkérte a tenger-nagyokat a nemzetgyűlés összehívására. A nemzetközi csapatok Kandiába érkeztek. A város, ahol a helyzet még mindig igen bizonytalan, egy zászlóalj bersaglieri és egy erős francia csapat tartja az angolokkal együtt sen megzavallva. A kaneai és a száfiai területeken a keresztények fölfegyverkeztek, hogy a kandi keresztények segítségére siessenek. A tenger-nagyok elhatározták, hogy a lasi-buzukok fölfegyverzését és a zavargások-lan bános főkolomposok kiadatását fogják követelni.

Athen, szeptember 8.

Kandiából már nem érkeznek ide hírek, mert az angolok az atheni telegráf-drótot lefoglalták London számára.

Kandia, szeptember 8.

A nemzetközi csapatok ideérkeztek és minden baj nélkül megszállták az erődítvényeket. A múlt éjjel ismét tűz ütött ki, amely három házat hamvasztott el. A török csapatok megvédelemzik ugyan a hozzájuk menekült keresztények életét, de azért semmit sem tesznek, hogy megakadályozzák a keresztények lakásába való betörést, a gyújtogatást és rablást. A fosztogatás a város egyes részeiben egész reggelig tartott s csak most szűnt meg, midőn a török hatóságok kezdenek erélyesen fellépni. A zavargások áldozatainak száma kétszázra rug. Valamennyi konzul távol van innen, kivéve a francia alkonzult, aki Olaszországot is képviseli.

A revízió előtt.

(Távirati tudósítások.)

Még nem történt meg a döntés, s a francia lapok — mindegyik a pártállása szerint — egyelőre csak jóslgatnak, hogy lesz-e revízió vagy nem. Egyik-másik újság még az új hadügyminiszter, Zurlinden generális, legtitkosabb gondolatait is közli, hogy csak a maga álláspontjához bizonyítékot adjon. Az általános meggyőződés azonban az, hogy rövid időn meg lesz a revízió.

Mai távirataink egyébként a következők:

A revízió ellen és mellett.

Páris, szeptember 8.

A „Jour” arról biztosít, hogy Zurlinden tábornok hadügyminiszter ma este befejezi a Dreyfus-ügy iratainak tanulmányozását és erről az igazságügyminiszternek azonnal jelentést tesz hosszabb távirat kíséretében, amelyben Dreyfus bűnösségéről való meggyőződésének ad kifejezést és bizonyos fentartásokat tesz a revízió megtartásának módjára nézve.

A „Libre Parole” azt állítja, hogy Zurlinden tábornok inkább beadja lemondását, semhogy a Dreyfus-pör újrafelvételébe beleegyezzen.

A „Rappel” ellenben azt írja, hogy a hadügyminiszter, mint valamennyi miniszter-társa, erősen el van tökéltve, a pört megújítani.

Több lap arról értesül, hogy a legutóbbi minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy a parlamentet néhány képviselő kérelme dacára sem hívja össze.

Esterházy szökése.

Páris, szeptember 8.

Most már a bíróságok is foglalkoznak Esterházyval. Martin rendőrbiztos még hétfőn meg akarta idéztetni Esterházyt, mert Esterházy Keresztely újabb bizonyítékok alapján ismét feljelentést tett ellene. Persze a rendőrbiztos küldöncze nem találta otthon az őrnagyot és ennek következtében Esterházy kedden nem is jelent meg a rendőrségnél, pedig az idézés erre a napra szólt. Ehelyett azonban kapott a rendőrség egy levelet, melyben azt írja Esterházy őrnagy, hogy mindaddig nem fog megjelenni semmiféle bíróság előtt, amíg vissza nem

adják neki azokat a leveleket és okiratokat, amelyeket Bertulus vizsgálóbíró nála lefoglalt. A rendőrség Esterházy-nak a levelét elküldte az állami főügyészhez, aki azonnal kiadta azt a parancsol, hogy Esterházy elővezetesse. Ez események után egész Páris kíváncsi arra, hogy Esterházy a bíróságok részére is eltűnt-e a föld színéről.

Páris, szeptember 8.

A lapok legnagyobb része valótlannak jelenti ki az Esterházy szökéséről elterjedt hírt.

Piquard szabadonbocsátása.

Páris, szeptember 8.

Piquard-t még nem bocsátották szabadon. A bíróság törvényes formát keres, amelynek betartásával ki lehet őt eresztetni a fogságból, anélkül, hogy Piquardnak kérvényt kellene beadnia e végett. Piquard ugyanis vonakodik kérvényt írni, amelyben szabadonbocsátásáért esedezzik. Ő sem miféle kegyet nem kér. Laborinak kijelentette, hogy elégtételt követel és ez nem egyéb, mint az, hogy bírói ítélet alapján és kérvény nélkül bocsássák szabadon.

Páris, szeptember 8.

Labori ügyvéd arra kérte a főügyészt, hogy Piquardot helyezze ideiglenesen szabadlábra. A főügyész válasza még ismeretlen.

TÁVIRATOK.

A német császár felköszöntője.

Porta-Westphalia, szeptember 8. A diszebden Oheimb elnök a tartományi képviselőlet nevében megköszönte a német császári párnak, hogy megjelent a tartományban. Vilmos császár erre pohárköszöntőt mondott, amelyben így szólt:

„Hálás vagyok, hogy a tartomány elismeri, hogy kormányom fáradozásai nem voltak hiabavalók és remélem, hogy sikerülni fog a mezőgazdaság számára is olyan kilátást nyitnom, hogy önök nyugodtan nézhetnek a jövő elé és hogy a haza termelésének minden nagy ága egyenlő mértékben támogatja a másikat és biztosítja az egész termelés folytonos nagyságát és fejlődését. De ezt csak úgy érhetjük el, ha a béke oltalma alatt biztonságban, nyugodtan, zavartalanul munkálkodva, fejlődünk, amire inteni látszik benünket az itt, fölöttünk álló nagy császárnak kinyújtott keze. De a békét mi sem biztosítja jobban, mint egy edzett harcra kész német hadsereg, amelyet most esdélhatunk egyesrészeiben s a mely felett örülhetünk. Adja isten, hogy mindenkor gondoskodhassunk a világ békéjéről ezzel a mindig kész („schneidig”) és jókarban levő fegyverrel. Akkor azután a vesztfáliai földműves is nyugodtan hajthatja átomra fejét. A vesztfáliai tartomány jólétére emelem és üritem poharamat. Éljen soká!”

Hollandia ünnepe.

Amsterdam, szeptember 8. Az oránia-nassaui kiállítás hét termet tölt be. A kiállítás arcképeket, pastelleket és az orániai házra vonatkozó emléktárgyakat tartalmaz. A kiállított tárgyak a királynő, az anya-királyné, a német császár, az orosz czár és az angol királynő tulajdonai. A képek között vannak a királynő ösének arcképei. A királynők meglátogatták a holland nemzeti viseletek és a gyarmati viseletek külön kiállítását is a városi muzeumban. Ebben a kiállításban a királynő európai és Európán kívül lakó alattvalóinak viseletei 172 számot foglalnak el. A kiállításba menet a nagyszámu közönség lelkes orációkban részesítette a királynőket.

Amsterdam, szeptember 8. Vilma királynő és az anyakirályné ma délelőt a szász-weimari nagyherceggel, Wied herceggel és neje kíséretében meglátogatták a Rembrandt- és az oránia-nassaui kiállítást. A királynőket a kiállításokon az egyes bizottságok fogadták, beszédek nem mondtak. A képek közül különösen említésre méltó az „Éjjeli Orjárat” és a „Stasmeesters”, mindkettő az amsterdami birodalmi muzeum tulajdona.

HIREK.

Királyvárás a Szepességben.

Lőcse, szeptember 8.

Ő felsége és a főherczegek fogadására már megtörtént minden előkészület.

A király és kísérete, valamint a hadvezetőség egy része a megye székházában fog lakni. Ő felsége a főispán első emeleti lakását foglalja el, mely egy előszoba, fogadó-, dolgozó- és előszobából áll. Első főhadsegéde, Paar Edl. gróf szintén az első emeleten, az alispán lakásán fog lakni, mely lakrészt ő felségének lakosztályától a küldöttségek fogadására szolgáló nagy díszterem választja el. Ugyancsak az első emeleten, a folyosó tulsó oldalán, a kis terem és a közigazgatási hivatal helyiségei König udvari tanácsos részére vannak berendezve. A második emeleten a megyei főjegyző lakásában Bolfras Artur második főhadsegéd fog lakni; ugyancsak a második emeleten a törvényszék hivatalos helyiségeit Molke gróf német és Di Nuva olasz katonai attachék foglalják el.

A földszinti lakások Beck báró vezérkari főnök, Schumma János és Kolozsvári Dezső ezredesek, továbbá Kurmanek Herman alezredes és Schuschnigg őrnagy Gilbertszámára vannak fentartva.

A még fennmaradt lakrészekben az udvar kíséretéhez tartozó személyzetet helyezik el. Összesen százhat személy lakik a megyeházán.

A hadvezetőség egyik része a tőszomszédságban lévő báró Ripperda-féle házban lesz, az udvari távirda ugyancsak a megyeház közvetlen szomszédságában a Gruber-féle házban kapott helyet.

József főherczeg a katolikus plébániában száll meg, adlátusa, Forinyák Gyula, a Kossuth-utczában, Windischgraetz herczeg, báró Waldstätten, báró Rainländer és báró Albori Jenő tábornagyok, továbbá Kropatsék Alfréd és Fleck Hugó altábornagyok részint a köztéren, részint a Kossuth-utczában vannak elszállásolva.

A miniszterek közül: Krieghammer közös hadügyminiszter Wawra ezredeshez, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter Scholz műszaki tanácsoshoz, Perczel belügyminiszter Engelmayer József országgyűlési képviselőhöz száll. Bánffy báró miniszterelnök idejövetele nem bizonyos.

Lüdendorff báró udvari biztos, Röhrich udvari pénztáros és Schebeck udvari építész-segéd, valamint a gazdasági intézőség és az udvari háztartáshoz tartozó személyzet a felsőbb leányiskola termeiben vannak elhelyezve. A tábori csendőrség és az élelmezési osztály a katolikus iskolában, az udvari világító kamara a tűzoltó-szertárban, az udvari konyha a felsőbb leányiskola földszinti helyiségeiben van. Ettől északra, a sötétéren, van fölállítva az udvari étkező-sátor.

Lüdendorff báró és Schebeck tegnap érkeztek ide Buziásról. Az elvégzett munkálatokat szemügyre vették és holnap már utnak indítják Bécsből és Buziásról az udvari gazdasági vonatokat. 10-éjt érkezik ide Nepalleck, az udvari szertárnoki mesteri hivatal fogalmazója, Röhrich udvari pénztárossal, továbbá ő felsége katonai irodája és a testőrség egy zászlóalja. A tábori posta mára 10-én kezd meg működését, míg Kassán a pályaudvaron a hadtest részére a tábori posta már e hónap eleje óta működik. Ezenkívül Poprádon posta-kirendeltség lesz. A kassa-oderbergi vasút a lőcsei pályaudvaron tartalékvágányt fektetett, a málnha részére ideiglenes raktárt állított, az udvar részére díszfogadó sátorlét létesített és az egész pályaudvart, valamint annak környékét földszitette. Diadalkapuk és zászlós árbocok emelkednek ott. A vasút igazgatósága megrendelt Aggházy Gyula festőművésznél egy képet, amely a Magas-Tátrát ábrázolja és melyet ő felségének tátrai kirándulása alkalmára a poprád-felkai vasuti állomás udvari várótermében helyeznek el. A kép öt méter széles és három méter hosszú.

Mind a három Tátrafűrészen, valamint a csorbai-tónál a szezon előhaladottsága dacára még nagy élénkség uralkodik és mindenfelé erősen készülnek a király fogadására.

Most belépő új előfizetőinknek kívánságukra, szívesen megküldjük érdekesített regényünk

BABEL

Irá: Augustin Filon

eddig megjelent folytatásait.

Ezenkívül új előfizetőinknek is már igényük van MIKSZÁTH KÁLMÁN

KATÁNGHY-NAPTÁRÁRA,

melyben nagyságos Katángy Menyhért országgyűlési képviselő úr pompás ötleteivel mulattatja az olvasót. Ezt a naptárt, mely díszes kiállításban karácsonykor fog megjelenni, díjtalanul küldjük szét kizárólagosan az „Országos Hírlap” előfizetőinek.

Lapunk mai száma 10 oldal.

— **A királyné Mont de Cauxban.** A királyné ő felsége, mint annak idején megírtuk, a jó eredménnyel végződött matheimi kura után Mont de Cauxba utazott. Mont de Caux a Montreux és Verage patakok között lévő hegycsoportnak egyik csúcsa, ezerszáz méter magasan a tenger színe és hétszázhuszonöt méter magasságban a genfi tó tükre fölött. Szébbnél szebb serpentinutak vezetnek föl a hegy csúcsára, ahol a királyné ő felsége szállása, a néhány év előtt épült pompás hotel áll. Jó két óráig tart, míg a szapora lépésű kitaró hegyi lovak fölmásznak ide, a Territet-Glion és Glion-Rocher de Naye gőzsikló azonban huszonöt perc alatt röpti föl a kényelmes turistákat. Mont de Cauxból főséges kilátás esik a Rhone-völgyre, a Wallis hegycsoportra, a szavojai Alpokra és a genfi-tó természeti szépségeiben gazdag partmenti városainak nagyrészére. Mióta a kétezerötven méter magasságig járó Glion-Rocher de Naye síkló elkészült, azóta a Caux hegycsúcsának élete hihetetlen módon föllendült. A királyné, aki itt is szokott inkognitó-neve, Hohenembs grófnő néven jegyezte be magát a vendégkönyvbe, rendkívül jól érzi magát. Kisebb kíséretével a szálló első emeletét lakja, igen korán kel föl és mindjárt a kora reggeli órákban nagyobb sétákat tesz. Szépen és híven jellemzi Erzsébet királynénak felséges férjéhez való szeretetét az a telegramm, amelyet Cauxba való megérkezésekor küldött neki s amelyben többek közt azt írja, hogy rendkívül sajnálja, hogy a király nem élvezheti vele együtt a cauxi nyugalmat és a természet lélekemelő szépségeit.

— **Személyi hírek.** Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter neje gyermekeivel együtt, több napot a siófoki halatoni fürdőn töltött. — Ugyancsak Siófokon időzött Graenzstein Béla pénzügyminiszteri államtitkár is. — Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter ma Budapestre érkeztek.

— **A király Bécsben.** Ő felsége ma reggel a délmagyarországi hadgyakorlatokról visszaérkezett Bécsbe.

— **Horvát Boldizsár betegsége.** Horvát Boldizsár állapota egyre aggasztó. Az éjszakát meglehetősen nyugodtan töltötte, de azért reggelre kelve nem lett jobban. A gyöngeség mindegyre fokozódik, noha az orvosok mindent elkövetnek annak ellensúlyozására. Az orvosok és hozzátartozói a legrosszabtól tartanak.

— **Küldötségek József Ágost főhercegnél.** Körmend városa díszes új honvédségi laktanyát épített. A kaszárnyát, amely 150.000 forintot meghaladó költséggel épült, a múlt hónapban adták át rendeltetésének. A város József Ágost főherceget kérte fel arra, hogy fogadná el az új honvédségi laktanya védnökségét és engedné meg, hogy a laktanya az ő nevével viselje. Ezért tisztelgett ma a főhercegnél Körmend városának küldöttsége, melynek tagjai Babos István ügyvéd, Gergő Samu dr. nyugalmazott törzserőszakos, Molnár István uradalmi felügyelő, Fülöp József lelkész, Rosenbaum Zsigmond kereskedő és Kluge Pál festő Körmendi lakosok voltak. A főherceg a küldöttséget nagyon szívélyesen fogadta, az új laktanya védnökségét elfogadta és megígérte, hogy Körmend városát nemsokára meglátogatja.

— **Utazás egy professor körül.** Az egyik klerikális újság újabbban hevesen támadja Ballagi Aladár egyetemi tanárt, főként azért, mert a kitünős professzor világtörténetet ad elő, nem pedig római egyháztörténetet. E két tudományok között ugyanis sok és nagy ellentét van (gondoljunk csak a pápákra meg a reformációra), de erről persze nem tehet Ballagi Aladár. Ő azon a katedrán működik, amelyre kineveztek és egyháztörténetet mindaddig nem adhat elő, amíg ez a katedra Rapaics Rajmundával van betöltve. Az illető klerikális újság mindazonáltal ilyenforma követeléseket támaszt és irt is a dologról már vagy három-négy cikket. Ezekben a cikkekben egy a tudományos világban meglehetősen ismeretlen újságíró a professor előadását „nem komolynak és nem tudományos”-nak nevezi, amiből látható, hogy az egész kampanyban sok a mulatságos vonás. A dolognak most folytatása van, amennyiben tegnap meg a professor védelmére irt egy rövid broszúrát az egyik hallgatója. Az illető klerikális újság lojálisan tudomást is vesz erről a röpiratról és tartalmát ma ismerteti is, csak épen a röpirat mottóját nem idézi. Az pedig a következő két strófaból áll:

Erkenne sie, die Worlverdreher,
Es sind die alten Pharisäer,
Die jetzt dein Lob im Munde tragen,
Sie würden dich ans Kreuze schlagen,
O Licht der Seelen Jesus Christus!

O Herr erscheine zum Gerichte,
Und mach das Lügenvolk zu nichte!
Vertreib die Schänder deiner Hallen,
Lass über sie die Geißel knallen,
Du strenger Richter Jesus Christus!

Stefan Rónai: *Unter dem Kreuz.*

A többször említett klerikális újság ezt a verset bizonyosan azért nem citálta, mert a költőt nem ismeri. Pedig a vers írója egyházi férfi volt: Rónai István, kalocsai székesegyházi címzetes kanonok és prilevicza-szent-iváni (Bácsmege) plébános. Őt év előtt halt meg és életében sok szép verset irt a farizeusokról. Az „Unter dem Kreuz” című magyarra is le van fordítva, de a fordítóját nem tüntették ki a pápai szent Gergely-renddel.

— **Bismarck mauzoleuma.** Hamburgból táviratozza tudósítónk: A „Hamburger Nachrichten” azt írja, hogy a Bismarck-mauzoleumnak alapozási munkálataival már elkészültek. A mauzoleum hossza 27 méter. Lesz benne egy fő- és egy melléksírbolt. A sírbolt fekvése festői szép. Az építkezés az ősz végére megiesz és akkor majd elfogják temetni Bismarck herceget.

— **A legolcsóbb gimnázium.** Fogarason a napokban nyílt meg a gimnázium, melynek nyolcz osztályát fokozatosan nyolcz év alatt fogja felállítani a közoktatásügyi miniszter, kinek ezt a tényét örömmel lehet konstatálni, mert Fogarast, az ország egyik legegészségesebb helyét a fenséges levegőjű havasok alján, ahol azonfelül olyan olcsóság van még most is, mint aminő Magyarországon volt még ötven év előtt, mintegy maga a természet praedestálja muzsafiak birodalmának. A beiratások már megkezdődtek az első osztályba s mindjárt első intrádnak közel kilenczven kis diák iratkozott be. Jele, hogy nagyon kellett ide a gimnázium. A város szembetűnően megelénkült a sok boglyos fejtől, s virgoney, ficzkándozó fiuktól, amiben nagy öröme telik a városatyáknak is, mert amit a magok kedvéért nem tettek, 200 kutat kezdenek furatni, hogy egészséges, jó vizük legyen a kis diákoknak.

— **Zsugoriné asszony hagyatéka.** Berlini tudósítónk írja: Szeptember 2-án kísérték ki a temetőbe rokonai özvegy Silbernét, két berliini nagy bérház tulajdonosnőjét. A rokonoknak az volt első dolguk, hogy az elhunyt lakását szemügyre vegyék. Az özvegy életében ugyanis ez lehetetlen volt, mert az öreg asszony senkit sem eresztett magához, mert félt, hogy meglopják. A cselédjének sem engedte meg soha, hogy lakásába belépjen. Leírhatatlan szenny volt a szobáiban mindenütt. Az ablaküvegek egészen feketeek voltak. Az ágy, a falak mind vastag szennytel ellepve. Az özvegy saját ruházata sem költött. Ruhái a felismerhetetlenségig piszkosak voltak. Amint a rokonok a lakásban ku-

atni kezdtek, a falba rejtett tűzmentes vasszekrényre akadtak, melynek ajtaját egy ócska kép rejtette el. Lakatossal nyitatták ki a kis szekrényt, amelyben arany- és papírpénz volt felhalmozva. A szekrényben egy ócska fadobozban hat-ezer forint értékű gyémánt-ékszereket találtak. Szerke a butorokban elrejtve is tekintélyes összegeket találtak a rokonok, kiknek azonban semmi hasznuk sincs a nagy hagyatékából, mert az özvegy Berlin városának hagyta vagyonát, azzal a kikötéssel, hogy százhuszonhatezer márkát jötekonycélra fordítsanak. Tizennyolcezer márkát ápolóira hagyott.

— **A buziaszt hadgyakorlatok.** Buziasztól táviratozzák: Ma reggeli nyolcz órakor kezdődött meg a királyi sátorban, Beck báró tábornok vezérkari főnökének vezetése alatt, a Délmagyarországon lefolyt hadgyakorlatok felett való értekezlet. Ezen az értekezleten, amely féltenegy óráig tartott és amelyen a hadgyakorlatok minden egyes részletét behatóan megvitaták, jelenvolt a két hadtestparancsnok vezérkarával, a két hadtest valamennyi tábornoka és vezérkari tisztje, valamennyi döntnök, a hadgyakorlatok fővezetőségének tisztjei. Végül Beck báró megemlékezett ő felsége meleg dicséretéről és ez alkalomból kifejezte szerezse-kívánatait a két hadtestparancsnok előtt. A hadgyakorlatok fővezetősége délben Löcsére utazott a szeptesi hadgyakorlatokra.

— **Svieking utódja Bécsben.** Még bizonyára élénk emlékezetében lesz mindenkinek, micsoda kellemetlenségeket szerzett magának Ischlben Svieking hollandi zongorista, mert nem vette le a kalapját a halotti szentséget vivő pap előtt. Ma Bécsben ehhez hasonló eset történt, amely ezuttal is úgy végződött, hogy az eset hőst elfogták, de legalább neve és lakása bemondása után szabadon bocsátották. A mai ünnep alkalmából ugyanis a Péter-templomtól a Szent-Háromság-szoborhoz körmenet vonult a Graben felé. A Grabenen Jaksicz Alfonz postatiszt nem vette le a kalapját, amikor a menettel találkozott. Erre egynéhányan meglehetősen durván rászóltak és mikor ő még sem akarta levenni a kalapját, nagy lármásan, a körmenetben résztvevő egynéhány egyén rendőrt hivatott, aki a postatisztet a rendőrségre bekísérte. Onnét amint már említettük, rövid tartózkodás után szabadon bocsátották. Az osztrák büntetőtörvény 303. §-a értelmében ugyanis az, aki valamely törvényileg elismert egyháznak vagy vallásnak nem adja meg a kellő tiszteletet, büntetendő cselekményt követ el. E szakasz alapján az állami ügyész vádat fog emelni Jaksicz postatiszt ellen.

— **Kézfogó.** Békés Lajos debreczeni divatterkeskedő eljegyezte özvegy Mandel Jakabné leányát, Margitot, Debreczenben.

— **Az új közlekedési muzeum.** Az ezredévi kiállítás állandó épületei közül fenmaradt a Hermina-uton a közlekedési pavillon, amelyet a kereskedelmi miniszter rendeletéből közlekedési muzeumnak rendeztek be. Az új muzeum, mely szaporítani fogja a fővárosnak tanulságos láttnivalóit, már teljesen készen van. Megnyitását mára tüzték ki, mivel azonban Dániel Ernő kereskedelmi miniszter jelenleg nincs Budapesten, az ünnepélyes megnyitást elhalasztották.

— **Alagut a Gibraltár-szoros alatt.** Berlier francia mérnök, aki már két alagutat épített a Szajna alatt, most a gibraltári szoros is át akarja furni. Az új alagut — terv szerint — negyvenegy kilométer hosszú lesz, négyszáz méter mélyen a tenger színe alatt és mindössze 225.000.000 frankba fog kerülni. Az építkezés hét esztendőig tart.

— **Nagy tüzek.** Genfből táviratozzák, hogy a Chazbreshen, a Rhone-folyó partján levő városi villamostelepen tegnap este háromnegyed tizenegykor egy vezetékbeli tűz támadt, mely a százötven méter hosszú házcsoporthoz egyszerre lángba borította. A tűz elpusztította az összes gépeket, minek következtében a genfi kantonnak mindazon helyei, amelyek csak villamossal vannak világítva, egy pillanat alatt elsötétültek, mert a leégett telep az egész kantonnak villamos központja volt. Az elsötétülésen kívül még az a baj is

történt, hogy a villamos územre berendezett gyárakban megszűnt a hajtóerő. A telepet 1896-ban építették ötmillió forint költséggel.

Oroszországban, a Lomsa kormányzóságban fekvő Mazov város teljesen leégett. Valamennyi nyílvános épület hamuvá égett. Hét ember is áldozatul esett a tűznek, miközben holmijukat akarták kimenteni. 3000 család hajléktalan lett.

Barcelonai táviratok szerint Garralda navarrai falu teljesen leégett. Nyolcozvan ház pusztult el, négyszáz ember lett hajléktalan. Az Ebro, a Guadalquivir, a Quadiana és a Tajo kiszáradtak. Spanyolországban mindenütt rengeteg károkat okoz a szárazság. Gyárak és malmok nem dolgozhatnak.

— **Esküvők.** Jászai és jászahelyi Purgly László tartalékos huszárhadnagy 24-ikén a szegedi református templomban örök frigyre lép Janky Margittal, bulcsi Janky Lajos nyugalmazott altábornagy leányával. — Sántha Antal, a Nemzeti Színház nyugalmazott művésze és jelenleg főpénztárosa a napokban esküdt örök hűséget Plesz Teréz urhölgynek.

— **Az okányi száműzött.** Tragikomikus esetet ír le debreczeni levelezőnk. Néhány nap előtt közölték a lapok, hogy Gonda László asztalos, népes család fentartója, lakóhelyéről, Okányról, eltűnt, mivel a hajszáláig el volt adósodva s a hitelezők kiméltelenek voltak. Az eltűnt ember családja kétségbeesetten kerestette az elkeseredett asztalost s az előljáróság még a Köröst is átkutatta. A hatodik napon aztán vázzá soványodva, egyszerre csak betoppan a síró családhoz az eltűnt ember:

— Adjatok egy pipa dohányt, mert mindjárt meghalok.

Ez volt az első szava. Gonda hatodfélf napig a padláson volt elbujva. Étlen-szomjan kuporodott a zsindey-fedélnél alatt, a pókháló, sötét sarokban. Egy csomó dohányt vitt föl s addig csak túrta a sanyaruságot, míg szivmivalója volt, de mikor üresen maradt a pipa, az öngyilkosnak vélt ember, aki majdnem hat napig a padláson hallgatta családja kétségbeesett sirását, alázatosan csak előmászott, esdeklően könyörögve:

— Adjatok egy pipa dohányt, mert mindjárt meghalok.

— **Protestáns napilap.** Debreczenből írja tudósítónk, hogy ma a református egyházkerületi értekezleten szóba került egy protestáns napilap alapítása. Az új lap Budapesten jelennek meg. A tárgyhöz hozzászólottak Zoványi Jenő, Bartha Mór, Imre József és Nagy Zsigmond. Az ügy tanulmányozására bizottságot küldtek ki.

— **Egy fiatal asszony balesete.** Dr. Mariska György debreczeni ügyvéd huszonkét éves szép feleségét — mint tudósítónk táviratozza — ma délután végzetes baleset érte. Mariskáné 6 órakor az ebédlő asztalán gyermekeinek uzsonnát készített egy gyorsidőzőn. A szesz kifogyott a főzőből és a fiatal asszony a spirtuszos üvegből utána akart önteni. Az égő folyadék azonban fellobbantotta az üveg tartalmát. A szerencsétlen fiatal asszony ruháját a tűz minden oldalról ellepte. Körülötte a padlón hatalmas lángokban égett az előmlött szesz.

— Segítség! Megégek!

E velőtrázó sikoltással futkosott a fiatal asszony lángoló ruhával a szobában. A közeli irodában dolgozó férje és segítéje, Brozik Ferencz, hallották meg először a segítségkiáltásokat. Berohantak a szerencsétlen asszonyhoz és oltani kezdték az égő ruhát. Segítségükre sietett Kovács Róza cselédleány is. Mindhárman súlyos égési sebeket szenvedtek az oltásnál. A fiatal, viruló szépségű asszony balesete városzerte óriási részvétet keltett. Állapota rendkívül aggasztó. Mariskának ezelőtt néhány nappal érkeztek haza külföldi utjából.

— **A világ legnagyobb czirkusza.** Barnum, a humbug nagymestere meghalt, de szelleme átszállt vejére, Baleyre, aki szintén jól ért hozzá, hogy hogyan kell ütni a reklám nagydobját. Nemrég Londonban járt amerikai óriás-czirkuszával az „Olympia”-val, minthogy a hegy nem jött Mohamedhez, azaz mivel a vidék egyszerű emberei nem jöhettek mind Londonba, Baley felszedte sátorját és ő ment a vidékre vendégszeretelmű. Aprilis óta

járja be Angliát egész óriás társulatával. Egyik városból a másikba utazik a saját vasuti kocsijában, melyek az emberi csudákon kívül sok száz gyönyörű paripát s ezenkívül egy egész állatseregletet és az összes kellékeket szállítják. Nemrég Baley füléhez is eljutott az a híresztelés, hogy társulata több részre oszlott. Az élelmes czirkusz-direktor erre tizezer font sterling jutalmat tűzött ki annak, aki a hír eredeti terjesztőit kinyomozza. Annyi bizonyos, hogy ez kitűnő reklám volt méltó öreg Barnum nevéhez. A hét elején a trupp Bristolba érkezett és ott négy napon át naponként két-két előadást tartott; pénteken Weymouthba látogatott el, ahol szintén két előadást tartott. Tegnap már Bournemouthban mutatkoztak odaérkezésének jelei, tudniillik azok az óriási szena- és szalmarakások, melyeket az „Eastcommon”-on, a régi városi legelőn halmoztak fel. Heven vasuti kocsi szállította az éjszaka csendjében a sok száz személyből álló társulatot az állatokkal és felszereléssel együtt Weymouthból Walde tengeri fűrdőbe. Korán reggel érkeztek meg a yankeek s nyomban hozzáláttak a sátrak felállításához; hét órára már készen állt mind a harmincz, vagy talán még több sátor, melyekben a társulat ideiglenes tanyáját felütötte. Két sátorban a remek paripákat helyezték el, egy másikban az állatseregletet, husznál több elefántot és a tizenöt tevét és külön sátorba került a hatvan állatszallító kocsi is. Egyik sátorban a reggelit főzték, ennek környekét étvágygerjesztő illat töltötte be. Egy másik sátor öltözőül szolgált. A sátorvárost nagy tömeg kíváncsi lepte el, akiket a rendőröknek kellett onnan eltávolítani. Alig két óra alatt fölállították azt az óriási sátor, melyben tizenötezer néző számára volt hely. Kilencz órakor egy menet vonult végig a városban számtalan lóval, négy kocsi-val és négy zenekarral, az egyik zenekar kocsijába negyven ló volt fogva; az oroszlanokat, tigriseket, párdúcokat és más vadállatokat aranyozott és pirosra festett ketrecekben hordozták körül és lovasok, kosztümökbe és mindenféle viseletbe öltözött nők, heroldok, fullajtárok és jockeyk száguldottak végig az utcákon. A délutáni előadásra több mint tizezer jegy kelt el. A czirkusz-mutatóványok elsőrangúak e nemből és különösen említésre méltó, hogy a művészek tulnyomó része nő. Vannak közöttük női lovasok is, nem említve a női kötéltáncosokat és más efféle már megszokott női művészeket.

— **A szerviták kiskáptalanja.** A szervita rend a napokban tartotta meg Bécsben kiskáptalani gyűlését, amelyen a budapesti belvárosi rendházat P. Prichta Salenius rendtartományi tükár képviselte. A négy napig tartó gyűlésen, melyről csak két nap előtt tért vissza P. Prichta, megvizsgálták a rend gazdasági ügyeit és a személyzeti változásokat is elrendezték. A budapesti rendházban semmi változást nem tett a káptalani gyűlés. Új záradafőnököt is egyedül csak a kutustein kolostor kapott. A nagy káptalani gyűlést a jövő évben tartja meg a rend.

— **Égő holttest.** A galicziai Zloczowból táviratozzák: A vasuti sínek közelében Paukiewicz Vasil idevaló korcsmárosnak lángoló holttestére akadtak. Paukiewicz kebelén mély szurási seb volt s gyilkosai ezenkívül petroleummal leöntötték és így meggyújtották. Az égő tetemet egy vasuti munkás vette észre. A gyilkosokat eddig nem sikerült kikutatni.

— **A sajtó köréből.** A „Felvidéki Szemle” című hetilap, amely Eperjesen már huszonhárom év óta megjelenik, idáig Horváth Ödön dr. jogakadémiai dekan szerkesztette. Ezután Horváth a főszerkesztője lesz, mint felelős szerkesztő pedig Mikler Károly dr. jogakadémiai tanár fog szerepelni. Kiadótulajdonosa Kosch Árpád.

— **Bányászok Pécsen.** Ma este nyolcz órakor a magyar bányász- és kohász-egyesület 106 tagja, közöttük az ország több elsőrangú szaktekin-télye, a holnapi vándorgyűlésre Pécsre érkezett. A pályaudvaron és végig az egész uton nagy néptömeg várta a vendégeket. A város lobogódiszt öltött. A vendégekhez Majorossy Imre polgármester intézett üdvözlő beszédet, amelyre Teleki Géza gróf

egyesületi elnök válaszolt. A Duna-társulat nevében Rücker főbányatanácsos, a pécsi bányák képviselő-tében Wagner Ottó felügyelő fogadta az érkezőket, míg a pécsi polgári daloskór a hányászdalt énekelte. Kilencz óra után ismerkedési estély volt a vigadóban. Holnap reggel kezdődik a közgyűlés, amelyet az ünnepek egész sorozata követ. A közgyűlés főcélja az új bányatörvény előzetes meg-vitatása.

— **Eltűnt.** Popovits János, egy belgrádi születésű tizenhétéves mechanikus, a napokban távozott Knezits-utca lakásáról és azóta nem tért vissza. Miután forgópisztolyát is magával vitte, hozzátartozói attól félnek, hogy kárt tett magában.

— **Kiesett a gyorsvonatból.** Szomotor és Bodrog-Szerdahely állomások között — mint sátor-alja-ujhelyi tudósítónk táviratozza — a vasuti síneken egy harminczöt évesnek látszó, előkelő kül-sejű ismeretlen utas holttestére bukkantak. Zsebében egy Tisza-Ujlakra szóló másodosztályu vas-uti jegyet, arany órát arany lánczccsal és több gyű-rüt találtak, egyiket O. N. monogrammal. Az ismeretlen feje be volt zuzva. Valószínű, hogy a ro-bogó gyorsvonatból bukkott ki. A vizgálatot azonnal megindították.

— **Halálozások.** Pétervárról táviratozzák, hogy herczeg Obolenszky tábornok, a gárda-hadtest parancsnoka, a szmolenszki kormányzó-ságban levő birtokán meghalt. — Egy bécsi táv-irat jelenti, hogy Catulla Elek, 6 felsége a királyné titkára, 59 éves korában Bécsben meghalt. — Nagyváradon Novák Gusztávné, született Balogh Anna, szeptember 7-én hatvan éves korában Budapestben meghalt.

— **Az első czilinder.** A czilinder tulajdon-képen nem egyéb, mint egy megfordított fecske. Mert a fecske nyarat csinál, míg a czilinder a telet hirdeti. A közmondás itt is megáll, mert egy czilinder még nem csinál telet. A köruton pedig már sok a czilinder, amiből az következik, hogy tél van. Mást mond ugyan a kalendárium, de annak már nagyon megrontotta a hitelét Falb Rudolf. Marad hát a czilinder mint időjós. Ha lehet tyukszemgyűrű az órában, miért ne lehetne kalen-dárium a kalapban? A czilindernek kiegészítője a kalucsni, mely már a reális valóságot képviseli és megbízhatóbb a czilindernél vagy fecskénél. A czi-linder csak Ős-Budavár halálát sejteti, a kalucsni már követeli a téli kabátot. A czilinder csak jelenti a telet, a kalucsni már konstatálja. A czilinder néha téved, mint például az idén, mikor a napsu-gár malicziózus mosolylyal tánczolt még fényes szőrén. Ha a fecske korán találja jelenteni a nyarat, megfagy. Illelnek, hogy a czilinder bűnhődés-képen megsüljön. Ez azonban csak a gazdjával esik meg, aki örül, ha ismerősre akadhat, mert akkor legalább leveheti a fejéről a kalendáriumot.

— **Beugrott a Dunába.** Krausz Rudolf inas-gyerek tegnap a lánczhid alatt a Dunába ugrott, de szerencsére még élve kimentették. A szegény fiu azért akarta magát a vízbe ölni, mert gazdája minden ok nélkül lopással gyanúsította. Bevitték a Rókus-kórházba.

— **A régi dal.** Nagyon szerették egymást; meg kellett halniok... Szauter Kálmán ipolyasági kocsiigártó felesége néhány hét előtt megszökött a férje egy segédjével, Gál Péterrel. A férj sajnálta az elröppent asszonykát és kerestette, sőt maga is utána járt Budapesten, de hiába; az asszonyt nem találták sehő. Ma akadtak végre Szauternének és kedvesének holttesteire egy Ipoly-ság melletti kis forrásnál. Revolverrel vetettek véget életüknek.

— **Anyósok egymás közt.** Székács temes-megyei községben 8-án özvegy Mitrucz Juonné megölte a nászasszonyát, Dimitria Aurelnét. A véres tette az adott okot, hogy özvegy Mitrucznő fia megverte a feleségét, aki Dimitriné leánya. Dimitriné megtudva a dolgot, felkereste Mitrucznét, követelve, hogy fiát dorgálja meg. Mitrucznő arra a régi közmondásra hivatkozott, hogy: „az asszony verve jó.” Dimitriné annyira dühbe jött erre a fe-leltre, hogy egy nála levő késsel nászasszonyát szíven szurta. Mitrucznő egy óra múlva beléhalt sebébe. A verengző asszonyt a csendőrség letar-tóztatta.

— **Baleset vagy bűntény?** Rejtélyes eset tartja igazgatóságban Bács-Almás lakosságát. A nevezett község kisbírája ugyanis 8-án délután hazafelé indulva, az országúton Krahl földbirtokos kocsiját találta. A kocsi mellett Krahl tartotta fölémelt kezében az ostort, megüvegesedett szemekkel reá meredve. Az arramenők segítségével hazaszállították, de eszméletét nem nyerte vissza. Az orvosok állítása szerint a halál minden perczen beállhat. A kocsi, akivel Krahl a mezőre kiment, eltűnt.

Napirend.

Nap tár: Péntek, szeptember 9. Római katolikus: Gorgon vt. r. — Protestáns: Gorgon. — Görög-orosz: (augusztus 28.) Mőzes. — Zsidó: Elül 23. — Nap két 5 óra 14 perczkor, nyugszik 3 óra 7 perczkor. — Hold két éjjel 11 óra 12 perczkor, nyugszik 2 óra 1 perczkor délután.

A miniszterelnök fogad délután 4—5-ig.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.
A főváros magánépítési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az új városházán.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.
Kereskedelmi muzeuma a városligeti iparsarokban nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—12-ig és 2—5-ig.

Nemzeti muzeum: régiségtár, nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (Kilang-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig.
Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva 8 óráig 12 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Az egyetemi füvészkert (Üllői-út) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Természettajzi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Az iparművészeti muzeum, nyitva d. e. 9—12-ig és 2—5-ig.

A „Hódoló diszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 7 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Az iskolaév elején.

Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter valamennyi királyi tanfelügyelőséghez a következő rendeletet bocsátotta ki:

Azon nagy áldozatokkal szemben, miket az államkincstár az állami elemi népiskolák érdekében hoz, méltán elvárható, hogy ezen népoktatási intézetek feladatukat a törvény által kijelölt módon és nemzeti szellemben teljesen megoldják és főleg belső életükben a tanítást és nevelést illetőleg semmi kívánnivalót ne hagyjanak maguk után.

Ez okból újra felhíván a királyi tanfelügyelőség figyelmét a múlt évi szeptember hó 4-én 55455. szám alatt kelt körrendeletben foglaltakra. A királyi tanfelügyelőséget az új tanév megnyitásával a következőkre figyelmeztetem:

Intézkedjék arra nézve, hogy az állami elemi nép- és ismétlő-iskolák legkésőbb október hónap 1-éig teljesen benépesíttessék, a növendékek a legszükségesebb tankönyvekkel és taneszközökkel legyenek látva; az iskolai mulasztások az 1895. évi 45.254. szám alatt kelt körrendelet értelmében szigorúan megbírságotassanak, a bírságok elengedhetetlenül behajtassanak.

Ügyeljen a királyi tanfelügyelőség arra, hogy a szorgalomidő az állami elemi népiskolákban a törvény rendelkezéseihez képest mindenütt pontosan betartassék; a növendékek valláserkölcsi nevelése érdekében szükséges teendők megtörténjenek; a hazafias irányu nevelést előmozdító iskolai ünnepek betartassanak; általában pedig iskolafelügyelőségük alkalmával különös gondot fordítsanak arra, hogy az oktatás a hazafias irányu neveléssel teljes összhangban történjék és hogy a tanítók a tanítás mellett a nevelést is főfeladatuknak ismerjék.

Felhívom továbbá a királyi tanfelügyelőséget, hogy a folyó évi október hó 15-ig minden sürgetés bevárása nélkül terjesszen fel egy kimutatást, teljesen megbízható adatokkal arra nézve, hogy a tankerületében létező és egyenként névleg felsoro-

landó állami elemi iskolákba, osztályonként s amennyiben többtanteremű az iskola, tantermenként és osztályonként hány mindennapi és hány ismétlő tanköteles iratkozott be és jár tényleg iskolába; végül, hogy ezen iskolába-járók anyanyelvükre nézve hogyan oszlanak meg.

Végül pedig tekintettel arra, hogy a tanulók létszámához képest esetleg egyik vagy másik állami elemi iskolától egy-egy felesleges tanítónak áthelyezése válhatik szükségessé, figyelmeztetem a királyi tanfelügyelőséget, hogy ezen kivételes esetekben az áthelyezendő tanító személyének kiválasztását illetőleg a legnagyobb lelkiismeretességgel járjon el és áthelyezésre azt hozza javaslatba, akire nézve ezen intézkedés a legkevesebb hátránnyal jár.

Ugyanezen alkalommal tudomására hozom a királyi tanfelügyelőségnek, hogy jövőben általánoságban tartott észrevételek és jelentések alapján például azon okból, hogy valamelyik állami elemi iskolai tanító megférhetetlen vagy botrányos magaviseletet tanusít, vagy hanyagul teljesíti kötelességeit, állami iskolai tanítót vagy tanítónőt állomásáról hivatalból előzetes fegyelmi vizsgálat nélkül áthelyezni nem fogok, hanem ilyen panaszok felmerülése esetén az illetők ellen mindenkor és halogatás nélkül fegyelmi eljárás lesz szigorúan keresztülvezetendő és pedig vagy a közigazgatási bizottság útján közvetlenül, vagy pedig a királyi tanfelügyelőség által ide teendő javaslat alapján jóváhagyással.

Meg vagyok róla győződve, hogy ha a királyi tanfelügyelő urak a felügyeletük alatt álló állami elemi iskolák tanítóinak működését éber figyelemmel ellenőrzik és az esetleg felmerülő visszaélésekkel szemben azonnal és kellő tapintattal alkalmazkodik a kellő megtorlást, igen sok, az állami iskolák működését zsihasztó bajnak elejét vehetik és azokat csirájukban elfojthatják.

Amidőn pedig az említett és első sorban az állami elemi iskolákat érdeklő rendelkezéseimet a királyi tanfelügyelőséggel közlöm, egyszersmind felhívom, hogy a nem állami jellegű elemi népiskolák benépesítését és az évközi mulasztások ellenőrzését teljes buzgalommal eszközölje s amennyiben iskolafelügyelőségük alkalmával vagy más uton az óhajtott fejlődést akadályozó körülmények jönnének tudomására, hason kellő tapintattal oda, hogy az iskolafelügyelőség felkeltendő fokozott áldozatkészség és buzgalom révén a hiányok eloszlassanak.

A Vatikánból.

Róma, szeptember 7.

Azok a rossz hírek, melyek a pápa egészségi állapotáról mostanában a világot bejárták, a szent atya tisztelőinek igaz öröme és megnyugtatóra tűzöttaknak bizonyultak. Mégis, tekintettel a pápa öreg korára, könnyen érthető, hogy a közfigyelem most széles körben a bibornoki kollegiumra, különösen pedig annak ama tagjaira irányul, akik annak idején a pápai szék betöltésekor számításba jöhének majd.

Az ötvenkilencz élő kardinális között csak öt olyan van, kiket még IX. Pius nevezett ki. Ezek közül kettő nem igen számíthat a tiarára, mert Di Canossa kilenczven, Martel biboros pedig már kilenczvenhárom éves. A XIII. Leo pápa által kinevezett ötvennégy kardinális közül huszonhét külföldi, azaz nem olasz származású. Ezek tehát nem számíthatnak.

Az olaszok két csoportra oszlanak. Az egyikbe a „Collegio Capranicense” vezetői, a másik csoportba a „Seminario romano dell'Apollinare” tagjai tartoznak. Amazokat a hatalmas jezsuita-rend támogatja, ezek csupán a római klerusra számíthatnak.

A jezsuiták által támogatott párt legkiválóbb kardinálisai a két Vanutelli testvér, Serafino és Vincenzo, kik közül az egyik, Serafino, aki jelenleg hatvanégy éves és Frascati érseki székét tölti be, bizonyára első sorban áll a „Collegio Capranicense” csoportja által támogatott jelöltek között. Serafino Vanutelli maga egyébként nem tagja a jezsuita-rendnek.

Ama biborosok között, kik a „Seminario dell'Apollinare” jóindulatára támaszkodhatnak és ebből a pártból mint „papabile”-k számbajöhetnek, elsősorban Domenico Ferrata és Serafino Cretoni áll. Az előbbinek, úgy mint annak idején V. Sixtus pápának, különösen azért van kilátása a pápai trónra, mert nem igen vesz részt a vatikánbeliek pártoskodásaiban és egész lényé inkább a múlt század szellemes és szellemességet kedvelő pápáira emlékeztet.

Ferrata, aki most ötvenegy esztendő, köznemes birtokos-családból származik. Mióta biborossá lett, csaknem megszakítás nélkül az egykori német könyvkiadó, Hoffmann, kies fekvésű birtokán tartózkodik, szemben az ósrégi S. S. Giovanni e Paolo-templommal, a Caelius-hegyen. Itt gyakran látják őt, ha a kapu véletlenül nyitva van, amint tekintetét egy könyvre szegezve, föl és alá jár a „Villa Caelimontana” klasszikus ösvényein. A hét egy-két estéjén, különösen télen, a villában előkelő társaság szokott összegyűlni, melyben a vatikáni arisztokrácia hölgyei is nagy számmal vannak képviselve, amelynek központja azonban mindenkor a szép, nemestartású és elegáns egyházfejedelem, aki szellemes diplomata és kitűnő társalgó, ismeri a világot és az emberek gyöngéit, s aki az emberi tökéletlenséget gyöngéd szívvel ítéli meg.

Cretoni biboros polgári család gyermeke és jelenleg hatvanöt éves. Az államtitkár helyettese volt, abban az időben, mikor a szentszék és Belgium között kenyértörésre került a dolog és Orbán testvér Serafino Vanutellinek, a mostani biboros, akkoriban pápai nuncziusnak, kiadatta az udelevét.

A „Collegio Capranicense” és a „Seminario dell'Apollinare” pártjával szemben egyedül áll Parocchi biboros, akinek mégis sok kilátása van a tiara elnyerésére, mert transiges politikája miatt a külföldi biborosok támogatására számíthat. Parocchi a római vikáriátust tölti be, mely állása igen tekintélyes személyes pozíciót biztosít neki. Kardinálistársai épen ezért már régen és gyakran iparkodtak őt a vikáriátusból kiturni, de úgy látzik, most már meggyőződtek fáradozásuk hiábavalóságáról.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Szaflí bucsuja.** Telistele nézőtér bucsuztatta ma este a Népszínházban Hegyi Aranka Szaflíját, ezt a minden részletében poétai erejű alakítást. Hegyi Aranka rajzolta meg a színpadon e czigányleány alakját finom vonalaival és romantikus varázsával. A Szaflí dalait is ország-szerzte úgy éneklék, ahogy tőle tanulták. És ha Hegyi Aranka csakugyan nem találta többé énekelni a „Czigánybáró”-ban és az eredeti Szaflí így letűnnék a színpadról, akkor is fönmarad száz reprodukcióban. A közönség, amely, mint mondtuk, a nézőteret egészen megtöltötte, tapsal és virággal hálálta meg játékát.

* **Prielle Kornélia Debreczenben.** Sz. Prielle Kornélia tíz napot töltött szülővárosában, honnan Debreczenbe utazott, ahol mint kezdő színésznő működött még a negyvenes évek vége felé. Debreczenben, ahol most a színészet százéves jubileuma ünnepe készülnek és ezt színészeti kiállítással kötik össze, az ott járt művésznőtől is színészeti emlékeket kértek, de Sz. Prielle Kornélia kijelentette, hogy az ő emlékei csak halála után hozhatók nyilvánosságra.

— Különbben olyan vagyok én már — ugymond — mint az a fa, melynek lesztek gyümölcsét, csak itt-ott maradt egy-egy zöld levél, innen-onnan az is lehull. . . . Nemsokára meghuzzák fölöttem a lélekharangot, hiszen a harmadik nemzedékkel élek már együtt.

Mégis rajongással beszélt a színpadról s azt mondta, a nyugalmat csak a halálban akarja ismerni, amíg él játszani szeretne mindig.

Elbeszélte, hogy rokonait arra kérte, hogy szülőhelyén, Máramaros-Szigeten temessék el.

* **Vasquez grófné körutja.** Operánk primadonnája a télen nagyobb körutat tesz Németországban, Wiese impresszárió vezetése mellett. Így olvassuk ezt egy berlini lapban.

* Színi-előadás a high life-ban. Berlimi udvari körökben egy jótékonycélu műkedvelői estélyre készülnek, amelyen Strauss „Denevér”-jét akarják előadni. Az összes szerepeket az udvar környezetéhez tartozó hölgyek és urak fogják játszani. Az előadáson jelen lesz a császári pár is.

* A Rembrandt-kiállítás. Az amsterdami nagy Rembrandt-kiállításra, amelyet a koronázási ünnepek alkalmából rendeztek, Európa minden részéből küldtek képeket. Magyarországból Ráth György küldött három Rembrandtot. Viktoria angol királynőtől is került két kép és résztvesznek a tartalon a német császár, a szász-weimari nagyherceg, a lichtensteini uralkodó-herceg, a westminsteri herceg, a devonshirei herceg, Königswarder báró, Hirsch báró, számos főúr és más amateur.

* Kié a gyerek? Antony és Maurer ily című bohózatát, amely Bécsben „Der dumme August” címmel nagy sikert aratott, ma a városligeti színházban adták elő. A darabon nem igen látszott meg, hogy újdonság; bonyodalma, helyzetei, alakjai mind régi ismerősök. A szereplők közül csak a sugórol mondhatunk ítéletet, aki valóban nagy buzgósággal teljesítette feladatát. A darabot Heltai Jenő ügyesen magyarosította.

* Ujházy szerepel. Tudjuk, hogy Ujházy ott akarja hagyni a Nemzeti Színházat, ezért járandóságából évi 2600 forintnyi pótlékot törölték neki. Azt is említettük, hogy Perczel Dezso belügyminiszternek teljes érteke lévén az iránt a helyzet iránt, melyet az Ujházy-válság első műintézetünk-nél teremthet, minden bizonynyal kedvező mederbe fogja terelni a krízist. Érdekes egy statisztikai összeállítás azoknak a szerepeknek, amelyeket Ujházy a színház jelenlegi repertoire-darabjaiban játszik. Ime a hosszú és nagybecsű lista:

Bánk-bán: Tiborcz, Czigány; Zsiga, Czifra nyomorúság; Csorna, Proletárok; Mosolygó, Huszárszerlem; Kenéz, Mama; Szegfi, Pártitók; Öregbíró, Bölcsh Nánán; Nathán, Denise; Brina, Egy párisi regény; Chevril, Szegény ifjú; La Roche, — Nora; Dr. Rank, VIII. Henrik; Wolsky bíbornok, Ranczauk; Florence, Velencei kalmár; Shylock, Izalamei bíró; czimzserrep, Constantin abbé; czimzserrep, Ibolyafaló; Káplár, Kis szórakozott; Doctor, Prey Pál; ezredes, Miniszter előszobája; Knabbe, Krampton mester, Pontbiquet-család, Lengyel zsidó, Iskarióth; Péter, Strike; Anselm, Thurán Anna; Thurán Csalódások; Kertész, Prszággyűlési szállás; Burmann, Liliomfi; Szilvai professor, Vén bakancsos; Sugár Mihály, Aranylakodalmak; Ezredes, Ezredes leánya; Öreghuszár; Virágakadás; Csöd; pap, Delila; apa, Lecouvreur; Michonette, Richeieu; czimzserrep, Attaché; Scharp báró, Diplomata; spanyol követ, Figaro házassága; Bartoló, Jóbarátok; Cassád, Király és pór; pór, Megboldogult; kapitány, Rosenkranz és Güldenstern; Sanftleben, Sevillai borbély; Bartolo, A hol mulatnak; báró, Egy játszma piquet; Marquis, Gringoire; XI. Lajos; Kénytelen házasság; tudós, Őszi napsugár; Nagy-bácsi; Garasos alispán; Péntek este.

VIDÉK.

* (Debreczen közigazgatása.) Debreczen közigazgatási bizottsága tegnap ülésezett Degenfeld József gróf főispán elnöklése alatt. A polgármester jelentése szerint Debreczen lakossága augusztusban állami adó fejében 71.134 forintot fizetett; befolyt továbbá idegen adóban 113 forint, járdadó 979 forint, tüzivaltságban 1714 forint, községi pótdobban 15.014 forint, utadobban 5832 forint. Az egészségügy kedvezőnek mondható. — Az árvaházban jelenleg 68 fiú és 61 leány van.

* (Felfüggesztett főjegyző.) Balmaz-Ujvárosban, — mint debreczeni levelezőnk írja — Kassás József balmaz-ujvárosi főjegyzőt több rendbeli visszaélés és okirathamítás miatt Ferenczy Elek főszolgabíró állásától felfüggesztette és ellene a fegyelmi vizsgálatot megindította.

Károlyi István gróf kibuktatása.

Pöstyén, szeptember 8.

A „Felvidéki magyar közművelődési egyesület” ma tartotta meg évi közgyűlését Pöstyénben és Károlyi István grófot, az eddigi elnököt, ugyszólván egyhangulag kibuktatatta az elnöki székéből.

Károlyi István gróf elejtésének oka az volt, hogy a gróf ur igen kevésbé érdeklődött az egyesület igazi érdekei iránt és elnöki működése mindössze abból állott, hogy esztendőnkint egyszer — a közgyűlésen — fölállott és dörgő politikai beszédben megleckéztette az egész országot.

Nagyon természetes, hogy az egyesület, amelynek tevékeny s az egyesület keretén belül a politikától tartózkodó elnökre van szüksége, végre megelégette a frázisos politikát és más tevékenyebb elnök után látott. Így jutott a fontos hivatású egyesület elnöki székébe Thuróczy Vilmos, Nyitra vármegye főispánja, az ország legkitünőbb főispánjainak egyike.

A közgyűlést megelőzőleg az igazgató-választmány tartott ülést, amelyen Pongrácz Adolf gróf, vágújhelyi nagyprepost elnökölt. Ezen az ülésen elhatározták, hogy Károlyi István grófot nem is kandidatek az elnökségre s ha alkalmasabb férfit nem találnak az egyesület vezetésére, egyáltalán nem töltik be az elnöki állást.

A közgyűlést Craus István ügyvivő-alelnök nyitotta meg. Beszédében különösen azt hangsúlyozta, hogy az egyesületnek nem kedveznek a viszonyok, mert a pártcélokot szolgáló főpapság megvonta tőle a támogatását. Azután elmondta, hogy a kormány azért nem segítheti kedve szerint az egyesületet, mert most maga is nehéz helyzetben van és kifejezte azt a reményét, hogy az általános állapotok jobbrafordultával a kormány még hathatósabban fogja támogatni az egyesületet, amelynek fontos hivatását egy pillanatra sem veszti szem elől. Végül pedig, megváltozott körülményeire való hivatkozással, lemondott az alelnökségről és egyszersmind bejelentette az egész tisztikar lemondását.

Az alelnök után Ruffy Pál állott föl és indítványozta Craus újból való megválasztását, Craus azonban ragaszkodott lemondásához.

Ezután megtörtént a választás.

Elnök Thuróczy Vilmos, Nyitra vármegye főispánja lett, alelnök Janits Imre képviselő és Baross Jusztin alispán, helyettes elnök Gyürky Géza megyei tiszti főügyész, jogtanácsos Lőrinczy Gyula és titkár Lőrinczy György.

Majd az ügyvezetőség javaslatára tiszteletbeli képviselők választottak, ezek közt különös elismerésként tiszteletbeli elnökök Károlyi István gróf, Bende Imre, Csipkay Károly, Craus István, Rákossy Jenő, Jókai Mór, Szalavszky Gyula, Kürthy Lajos, ifjabb Justh György, Horváth Béla, Csáky Zenó gróf, Pongrácz Adolf gróf, Laszkary Gyula, Odescalchi Arthur herceg. Tiszteletbeli alelnökök: Markhot Gyula, Simonyi-Béla, Beniczky Kálmán, Libertiny Gusztáv, Farbaky István, Ruffy Pál, Rudnyánszky Béla, Czibulya László, Kostyal Miklós, Pósa Lajos, Körösy József, Wagner József.

Nyomban a választás után sürgőnyt küldtek Bánffy Dezso báró miniszterelnökhöz és kérték, hogy a közgyűlés lelkes hódolatát ő felsége a király előtt tolmácsolja, valamint táviratilag üdvözölték a F. M. K. E. védnökét, József főherceget és az ujonnan megválasztott elnököt, Thuróczy Vilmost.

Mintán Craus ismételen ragaszkodott visszavonulási szándékához, Libertiny Gusztáv azt indítványozta, hogy Craus érdemei jegyzőkönyvileg örökíttessenek meg, beszédei pedig, melyekben az egyesületnek öt éven át annyi bölcseséggel szabott irányt, egy kötetben összegyűjtve kiadassanak. Indítványát egyhangulag, nagy lelkesedéssel el is fogadták.

Thuróczy Vilmos, akit táviratilag értesítettek megválasztásáról, a következő távirattal válaszolt a hozzá intézett üdvözlésre:

„A közgyűlésnek megtisztelő bizalmát melegen köszönöm. Számítok egyesületünk tisztelt tagjainak jóakaró érdeklődésére, intenzív tevékenységére és nagybecsű támogatására, mert egységben az erő. Az egyesület java lesz elnöki munkásságomnak célja. Thuróczy Vilmos.

A közgyűlés tudomásul vette az ügyvezetőség jelentését és elhatározta, hogy a jövő évi közgyűlést Trencsénben tartják meg. Ezzel a mai közgyűlés véget ért. Közgyűlés után száztízféltéves banketot rendeztek.

SPORT.

+ Őszi kancza-díj. Az ötezer koronával dotált kétezer méter távolságu verseny, mely Bécsben vasárnap kerül döntésre, tizenhét nevezéssel zárult. A benevezett lovak a következők:

Busser,	Primula,
Néni,	Per-pedes,
Rose of Kildare,	Vélellen,
Menyecske,	Yeloco
Daissy,	Longchamps,
Weatherbound,	Duna,
Debutante,	Bébé és
Aspasia,	Kadmea.
Hebe,	

+ Kerékpárverseny. Ma tartotta meg a „Nemzeti Kerékpár Egyesület” jubileum versenyét a millenium versenypályán nagy érdeklődés mellett. A verseny legérdekesebb pontja az ötven kilométeres távverseny volt, melyben Gerger 1 óra és 11 perc alatt futotta be a 50.000 méteres távolságot és elsőnek érkezett, második Katzer, harmadik Zelinka lett. Az 5000 méteres Jubileumi főversenyben elsőnek Keszler, másodikként Kirchnopf és harmadikként Zillits érkezett be.

+ Nemze közli kerékpárbaajnokságok. Bécsben, a nemzetközi kerékpárversenyek mai napján, az egy angolmérőföldes bajnokságot Albert (Németország) nyerte Appel (Németország) és Summersgill (Anglia) ellen. A 100 kilométeres amateurbajnokságot való versenyben Cherry (Anglia) első, Gräben (Németország) második és Hunek (Ausztria) harmadik lett. A kétüléses gépek 2000 méteres versenyében Jacquelin (Franciaország) Seidl (Ausztria) első, Banker (Amerika) Grogna (Belgium) második, Momo (Olaszország) Lurion (Ausztria) harmadik lett.

+ Felsőmagyarország bajnoka. Az eperjesi torna- és vívó-egyesület 25-én a Magyar kerékpárszövetség megbízásából Eperjes és Kassa között országos kerékpárversenyt rendez. Legérdekesebb pontja az 50 kilométernyi bajnoksági távverseny lesz. Felsőmagyarország összes sportegyletei fogják itt összemérni erejüket. A verseny győztese „Felsőmagyarország bajnoka” címet és egy aranyérmét kap. A nevezési határidő szeptember 20.

Alagi szeptemberi löversenyek.

(Harmadik nap.)

A mai ünnep nagy közönséget vonzott az alagi versenytérre, az eredmény azonban nem felelt meg a várakozásoknak. Kis mezőnyök állottak az egyes futamok startjához s a finishek sem voltak valami látványosak. Izgalmakban azonban nem volt hiány. Az ősi akadályversenyben az első fordulónál Akar, aztán Dogaresse buktak el lovasaikkal, de szerencsére hajuk nem történt. Feljegyzésre méltó Belle Helene újabb győzelme, mely a Tápiógyöngye-gátversenyben ötült iramban indult el a starttól, úgy, hogy ellenfelei, Gyurjad és Trebevics, alig bírtak vele lépést tartani. Belle Helene feltartva, tíz hosszal haladt el elsőnek a bírói páholy előtt.

A részletes eredmény a következő:

I. Eladók versenye. 1000 korona. Távolság 2000 méter.

1. Liptay B. Nyiri bicskás 72 kilogramm, lovagolta mr. Brook.
2. Jankovich B. Gy. Reparatur 68-5 kilogramm, lovagolta Pfeifer.
3. Burchard P. Prior 69 kilogramm, lovagolta gróf Pejacevich.

Futottak még: Geist G. Vanderbilt 65 kilogramm lovagolta Horthy, Jékey A. Rémes 69 kilogramm, lovagolta báró Korb, mr. Lincoln Villanyos 65 kilogramm, lovagolta Gömör, mr. C. Wood Jó lábát 65-5 kilogramm, lovagolta Krause.

Bírói ítélet: Biztosan egy és fél hosszal első, négy hosszal harmadik.

Totalisateur 5 : 15. Helyre : 25 : 30, 49 és 29.

II. Őszi-akadályverseny. Handicap. 1500 korona. Távolság 4800 méter.

1. Liptay B. Csehy 75-5 kilogramm, lovagolta hg Schwarzenberg.
2. Gróf Pejacevich A. Olyan 60 kilogramm, lovagolta Krause.
3. Gróf Eszterházy F. Széphele 65 kilogramm, lovagolta Pfeifer.

Futottak még: Geist G. Dogaresse 75 kilogramm lovagolta Horthy, (elbukott) Gróf Schönborn F. Akar 70 kilogramm, lovagolta Korb (elbukott).

Bírói ítélet: Feltartva tíz hosszal első, rossz harmadik.

Totalisateur 5 : 19. Helyre 25 : 59 és 185.

III. Ujonczok akadályversenye. Díj 1800 korona. Távolság 3200 méter.

1. Geist G. May be 63 kilogramm, lovagolta Csompera.
2. Gróf Schönborn T. Orbad 67.5 kilogramm, lovagolta Bohren.
3. Gróf Erdődy Csirkefogó 68.5 kilogramm, lovagolta Juhász.

Ítélet: Könnyen négy hosszal nyerve. Csirkefogó, mely második volt, mert egy akadályt zászlón kívül ugratott, diszkvalifikáltott.

Totalisateur : 5 : 11.

IV. Tápiógyöngye-gátverseny. Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter.

1. Capt. André Belle Helene 67 kilogramm, lovagolta Krause.
2. Herczeg Taxis Gyurjad 73 kilogramm, lovagolta Pfeifer.
3. Lovag Rostworowski Trebevic 64 kilogramm, lovagolta Manasteriotti.

Bírói ítélet: Feltartva tíz hosszal első, két hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 7.

V. Kétéves nyeretlenek eladó handicapje. Díj 1200 korona. Távolság 1200 méter.

1. Rohonczy G. Arkangyalát 56 kilogramm, lovagolta Horváth.
2. Mr. C. Wood Szellő 60.5 kilogramm, lovagolta Korytko.
3. Jankovich B. Gy. Morgó II. 54.5 kilogramm, lovagolta Kaposi.

Futottak még: Geist Gáspár Abszi 60.5 kilogramm, lovagolta Csompera. Chernel Gy. Parázs 53 kilogramm, lovagolta Fürst. Rohonczy G. Belladonna 49 kilogramm, lovagolta Szöböldi.

Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal első, holtversenyben a második helyre.

Totalisateur : 5 : 17, helyre 25 : 33, 29 Szellő, 35 Morgó II.

VI. Sashegyi díj. Díj 1500 korona. Távolság 2800 méter.

1. Gróf Orsich Thekla 71.5 kilogramm, lovagolta a tulajdonos.
2. Lovag Brzozowski Walküre 64.5 kilogramm, lovagolta Broock.
3. Geist G. Grumbler 71 kilogramm, lovagolta Gómory.

Futottak még: Gróf Andrassy F. Fütty 64.5 kilogramm, lovagolta Pfeifer. Lebaudy R. Mesmer 66 kilogramm, lovagolta Krause. Gróf Pejacsevich A. Sironi 66.5 kilogramm, lovagolta a tulajdonos.

Bírói ítélet: Biztosan egy és fél hosszal első, három hosszal harmadik.

Totalisateur 5 : 23. Helyre 25 : 59 és 49.

Bécsi szeptemberi lóversenyek.

(Harmadik nap.)

Ronny könnyű győzelme a 30.000 koronás gróf Eszterházy-emlékversenyben, volt a mai nap szenzációja. Ez a régebben Criteriumnak nevezett verseny tehát részben megoldotta a kérdést, hogy melyik kétévest tartjuk legjobbnak. Ronny kétségtelenül derby-ló, de hogy a legjobb, az majd akkor fog kétségtelenül megvalni, ha a szürke Cid-dal kerül össze, mely ma egy kisebb versenyben a Károlyi-Memorial győztesét, Rio-Tinto-t győzte le.

A szigorú papírforma Häng di-an-on keresztül számítva s az összformát tekintve, Cid-nek adja az elsőséget. A criteriumot illetőleg számításunk nem csalt, amikor Ronny-t tartottuk a valószínű győztesnek. A mai napon különben, a hatodik futar kivételével, melyben a másodiknak beérkezett Juratus volt tipünk, összes jelöltjeink elsőknél érkeztek a célhoz.

A részletes eredmény a következő:

I. Akadályverseny. Díj 3000 korona. Távolság 3200 méter.

1. Gróf Eszterházy M. Pagát ultimo 70 kilogramm, lovagolta May.
2. Herczeg Auersperg Buda 60 kilogramm, lovagolta Williamson.
3. Okolicsányi E. Alpár 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Nagy előnnyel első, rossz harmadik.

Totalisateur : 5 : 9.

II. Kladrubi-díj. 4000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Gróf Sztáray F. Cid 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Dreher A. Häng di-an 52 kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Báro Springer G. Féerie 54.5 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Báro Edelsheim-Gyulay Rio tinto 54.5 kilogramm, lovagolta Barker, gróf Festetics T. Hortobágy 52 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Három hosszal első, két hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 9, helyre 25 : 33 és 59.

III. Eszterházy-Memorial. Díj 30.000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Mr. Dorryt Ronny 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Lederer A. Timár 56 kilogramm, lovagolta Huxtable.
3. Gróf Eszterházy M. Szabász 56 kilogramm, lovagolta Cleminson.
4. Báro Springer G. Mindegy 56 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Dreher A. Brodler 56 kilogramm, lovagolta Bulford S. Dreher Antal Per Butters 56 kilogramm, lovagolta Smith. Gróf Festetics T. Guardian 56 kilogramm, lovagolta Barker. Gróf Henckel Artur Doppeladler 56 kilogramm, lovagolta Busby. Péchy A. Iro 56 kilogramm, lovagolta Sharpe. Wahrmann R. Round the corner 56 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Könnyen egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 30. Helyre 25 : 49, 128 és 58.

IV. Benczur-Handicap. Díj 5000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Gróf Festetics T. Doge 53 kilogramm, lovagolta Smith.
2. Gróf Forgách L. Kisasszony 53.5 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Báro Üchtritz Zs. Aga 51 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Gróf Wenkeheim D. Bébé 52.5 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Batthyány E. Álmos 52.5 kilogramm, lovagolta Huxtable. Okolicsányi E. Régent 53.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Degenfeld Gohér 51.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Ottó-főherceg Lelencz 49.5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Gróf Trautmannsdorff Szittya 49 kilogramm, lovagolta Marsch. Tränkel A. Longchamps 48 kilogramm, lovagolta Bulford S. Mr. Dorryt Katinka 48 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Ítélet: Biztosan egy hosszal első, nyakhosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 30, helyre 25 : 63 95 és 83.

V. Red-Hot-akadályverseny. Díj 4000 korona. Távolság 4800 méter.

1. Miklósfalvi ménes Hableány 67.5 kilogramm, lovagolta Geoghegan.
2. Gróf Kinsky Zs. Pietro 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.
3. Herczeg Taxis E. Bálványom 67.5 kilogramm, lovagolta Salter.

Bírói ítélet: Nagyon könnyen öt hosszal első, három hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 8, helyre 25 : 34.

VI. Eladó handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Krausz L. Trianon 48.5 kilogramm, lovagolta Bulford S.
2. Egyedi A. Juratus 56.5 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Gróf Kinsky Zs. Nebáncs 46 kilogramm, lovagolta Sands.

Futottak még: Gróf Henckel A. Merész 56 kilogramm, lovagolta Busby. Mr. Sifton Furlang 62.5 kilogramm, lovagolta Adams. Dr. Russo E. Lord Bob 59.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Lovag Wiener-Welten Leonidas 56 kilogramm, lovagolta Barker. Br. Harkányi A. Marasea 53.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Zangen J. Tilos 42.5 kilogramm, lovagolta Zangen J.

Bírói ítélet: Könnyen egy hosszal első, két hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 26, helyre 25 : 37, 33 és 69.

VII. Nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Báro Springer Galifard 56 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Szemere M. Fondoriát 56 kilogramm, lovagolta Cleminson.
3. Szászbereki ménes Tarna 54.5 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Gróf Trautmannsdorff Chulalongkorn 56 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Hadik-Barkóczy Troubadour 56 kilogramm, lovagolta Barker. Miklósfalvi ménes War axe 54.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Dr. Russo E. Veilchen 54.5 kilogramm, lovagolta Sharpe. Tränkel A. Bluette 54.5 kilogramm, lovagolta Huxtable.

Bírói ítélet: Nagyon könnyen hat hosszal első, másfél hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 13. Helyre 25 : 31, 34 és 44.

NYILT-TÉR.

Naschitz - intézet

minta elemi iskola leányok és fiuk részére

6 osztályu felsőbb leányiskola
gimnáziumi osztályokkal egybekötve.

Kitűnő internátus. — Államvényes bizonyítványok.

Előjegyzések és beiratások mindennap.

Felvitágozást ad

az igazgatóság, **Andrassy-ut 34.**

Egyévi önkéntesek

legelőgánsabban és legelőcsobban fölzereltetnek

Ziller Mór és társa

czégnél

Budapesten, Károly-laktanya,

osztrák császári és magyar királyi, görög királyi, szerb királyi, román királyi és perza császári udvari egyenruha szállítók, 6 cs. és kir. fensége József főherceg, 6 kir. fensége György görög trónörökös, 6 kir. fensége luxemburgi nagyherceg udvari egyenruha szállítók.

Sorozókötelesek

hivatkozással a lapra, ingyen és bérmentve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyévi önkéntesi jog elnyerésére vonatkozó **véd-törvényezkedet, utasításokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.** 1898

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

Frankfurt, szeptember 8. (Zárlat.) 4-2% os ezüst-járadék 85.85, 4% os osztrák aranyjáradék 102.55, 4% magyar aranyjáradék 102.15. magyar koronajáradék 98.60, osztrák hitelintézeti részvény 302.75, osztrák-magyar bank 708.— osztrák-magyar államvasut 297.75, déli vasut 67.75, Párisi váltóár 807.—, bécsi váltóár 169.70, londoni váltóár 203.04, villamos részvény 137.50, alpesi bányarészvény 139.50, 3% magyar arany-kölcsön 89.35, Bécsi Bankverein 226.—. Union-bank részvény 249.50. 4-2% papírjáradék 85.85. Az irányzat gyenge.

New-York, szeptember 8. (C. T. B.)

	szept. 8. cents	szept. 7. cents
Buza szeptemberre	67 ¹ / ₈	66 ¹ / ₂
" májusra	65 ³ / ₈	65 ¹ / ₈
" decemberre	67 ¹ / ₈	66 ³ / ₄
Tengeri decemberre	34 ⁷ / ₈	34 ⁷ / ₈

Chicago, szeptember 8. (C. T. B.)

	szept. 8. cents	szept. 7. cents
Buza decemberre	60 ³ / ₄	60 ¹ / ₄
Tengeri decemberre	30	30 ¹ / ₄

Budapesti értéktőzsde, Budapest, szeptember 8. A mai ünnepi forgalomban az irányzat lanya volt. Osztrák hitelrészvény 356.40—355.20, Magyar hitelrészvény 391.75—390.60, Rimamurányi részvény 251.—250.50, Osztrák-magyar államvasut pedig 351.50—350.50 forint. Záratkor maradt: Osztrák hitelrészvény 355.20 forint.

Alpesi szarvasmarha-kiállítás. Bécsből táviratozzák nekünk: A magyar földmivelségi miniszterium marhatenyésztési előadója, továbbá a marhatenyésztési és tejgazdasági felügyelők és Magyarország összes megyéiből 36 állattenyésztési felügyelő ideérkezett az alpesi szarvasmarhakiállítás tanulmányozására. A társaság három napig marad Bécsben.

Ausztria termése. A földmivelségi magyar királyi miniszterium az osztrák földmivelségi miniszterium részéről beérkezett jelentés alapján a következő jelentést teszi közzé.

Az időjárás július második és augusztus első felében száraz és meleg lett s így a vetések kifejlődésére s a kalászkok érlelésére kedvezően hatott, minek folytán a megkéselt aratási munkák teljes erővel foganatba vehetők s az aratott gabonafélék akadálytalanul betakaríthatók voltak. A rossz aratás, nehány magasan fekvő vidéktől eltekintve, befejeztetett s a buzáé mindenfelé folyamatban van, a déli tartományokban pedig már be is fejeztetett. A termést a legkülönbözőbb alakban jelentkezett károk alig csökkentették s a próbacséplések ugy minőségileg mint mennyiségileg kielégítő eredményről tanuskodnak. Középen aluli termést csak kevés helyen várnak. Az árpa és zab aratása a déli és közép tartományokban részint befejeztetett, részint csak most veszi kezdetét, a zabvetések közül azonban még sok a visszamaradt. Az árpatermés kevésbé felel meg a várakozásnak, mint a zab, különösen a minőség tekintetében nélkülözi a sörárpához kívánatos fehér színt és általában csak közepes, holott a zabból a vetések elgyomosodása dacára is jó termést várnak. A tengeri-vetések fejletlenek, a beállott szárazságot silyk s így a terméskültségek kedvezőtlenek. Dalmáciában már törni kezdik, keleti Galliciában pedig részben csak virágzik. A repce betakarítása és cséplése kedvezően folyt le közepes terméseredménnyel. A tatárka virágzik, a len gyenge termést ígért. A

széna készítéséhez az idő kedvezett, a herefélék második kaszálása, valamint a réti széna minőségileg jó, de mennyiségileg, különösen réti széna, többfelé kedvezőtlen eredményt adott és mivel a sarju növése is sokféle gyenge, helyenkint takarmányszűkítő tartanak.

A korai burgonyafajták kiszedése nagyrészt jó eredménnyel befejeztetett és a késői fajták is jó eredménnyel bíztatnak, a havasi és Karsztvidékek kivételével. A cukorrépa Cseh- és Morvaországban gyengén fejlődött, a tarlórépa vetése pedig mindentűt befejeztetvén, szépen kel.

A szőlők terméskilátásai gyengülnek, a szárazságtól beállott lepergés és kriptogambetegségek folytán. A gyümölcsstermés gyengének ígérkezik, az almát kivéve, mely csak déli Tiroiban nem termett, a szilva pedig Cseh- és Morvaországban ígér kielégítő termést.

Nemzetközi rostaverseny Szolnokon. A gazdasági egyesületek Országos Szövetsége és a Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyei gazdasági egyesület által Szolnokon rendezett rostaverseny bíráló bizottsága e hónap 5-én, 6-án és 7-én volt elfoglalva a nagyszámú beérkezett tisztítógépek bírálatával. A bíráló bizottság a tisztító gépeket három csoportra osztotta be s minden csoport önálló bírálat tárgyát képezte. A bíráló bizottság ítéletet Bolla Mihály elnöklése alatt e hónap 7-én az esti órákban hozta meg, amelynek eredményét a ma tartott bemutatóon olvasták fel. A három napos szak. szerű bírálat eredményéről a következőkben számolunk be. I. csoport: súly szerint szétválasztó gépek közül a következőknek ítélte oda a bíráló bizottság a rendelkezésre álló díjakat: I-ső díj, állami aranyérem: Kühne Ede I-ső számú szelelő rostája, kiváló jó munka, egyszerű és jó szerkezet, könnyű kezelhetőség s olcsó áráért. II-ik díj, állami ezüstérem: Kalmár Zsigmond Ideál C. j. gépe, jó munka, jó egyszerű szerkezet s olcsó áráért. III-ik díj, állami bronzérem. Kalmár Zsigmond Ideál D. C. j. gépe jó munkáért. 2-ik csoport: nagyság szerint szétválasztó gépek csoportjában a következő gépek nyerték meg a díjakat: I-ső díj állami aranyérem; Behán Soma terménytisztító gépe, kiválóan czélyszerű szerkezet, sokoldalú használhatóság, kitűnő munka és jutányos árért. II. díj állami ezüstérem: Szilágyi és Diskant Victoria VII. jegyű gépe igen jó szerkezet s kivitelért és kitűnő munkáért. III. díj állami bronzérem: Kalmár Zsigmond VII. F. C. jegyű gépe jó munka és jó erős szerkezetért. Elismerő oklevél: Kühne Ede, Szilágyi és Diskant és Kalmár Zsigmond gépgyárosoknak, csoportosan kiállított jó gyártmányokért. Állami bronzérem nyertek: Szurómi Mihály és Pápay kisiparilag előállított a jó munkát végző törekrostatkért. Díjazva lett az alak szerint tisztító gépek (trieurók) csoportjában: állami ezüstéremmel: Kühne (Moson) jó munkáért. Ezenkívül a különleges feladatokat megoldó tisztító-gépek sorában: állami aranyérem nyert Kasper Hermann Lipcse-Playwitz. Egyesületi dícsérelvelet nyert Kalmár Zsigmond kombinált gabonatisztítójéért. A mai bemutatóon, amelyen valamennyi versenyző gépet munkában szemléltethet meg a közönség, igen számosan vettek részt nemcsak a városból magából, de messze környékekről, még a szomszédos vármegyékből is.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. szeptember 8-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légtérnyomás mm. 700 +, A hőmérsékletet let Celsiusus szerint, Csapadék mm., Állomások, Légtérnyomás mm. 700 +, A hőmérsékletet let Celsiusus szerint, Csapadék mm. Lists various locations like Arad, Budapest, Szeged, etc.

A keleti depresszió elvonultával a Közép-Európa fölött elterülő maximum jobbán erősejre jutott. Az európai időjárásban a száraz jelleg az uralkodó. A hőmérsékleti viszonyok változatlannak. Hazánk keleti részén tegnap átmenetileg enyvé fordult az idő, ma reggel pedig országosra száraz lett. A hőmérséklet emelkedésben van. Többnyire derült, száraz és meleg idő várható.

BABEL.

Francia regény. (36) Irtá: Augustin Filon.

Aztán Julien kérdezett. Megtudta s Amy-nak megmondta, hogy az egész társaság szerencsésen megmenekült.

A fejszecsapások mind gyorsabbak és szaporábbak lettek.

— Ön Saint-Clair kisasszony? kérdezte a fiatal ember.

— Nem tudta? Ez volt az első, amit szóltam önnek...

— Bocsánat, nem ügyeltem a névre. Saint-Clair kisasszony, El-Obayd-ból, Finchleyben?

— Kétségkívül. — Ez különös.

— Mi különös van abban, hogy én Saint-Clair kisasszony vagyok?

Amy könnyedén kaczagott, ami különösen hangzott ebben a katakombában. A remény feléledt benne s az ifjuság jogaiba lépett. Julien nem felelt a kérdésre s így szólt:

— Elvezetem innen kissé messzebbre a szomszéd folyosó sarkához, hol a levegő tisztább s hol nem kell félnünk a tömbök zuhanásától, ha ez az egész romhalmaz összedől. Kapaszkodjék teljes erejéből a nyakamba.

Amy szavát fogadta s arczuk egymást érte s lélegzetük összevegyült. Julien a megjelölt helyen a falhoz támasztotta Amyt.

Saint-Clair kisasszony gondolkodása most más fordulatot vett. A katasztrófából kaland lett. Romantikus fejében alakot öltöttek az újságok cikkei, vastag betűs címeivel: „Borzasztó robbanás. Egy fiatal leány a bányába zárva.” Azután képelete elvitte Finchleybe, amint boudoirjába megérkezik, rózsafából készült asztalán hosszú levélben írja meg az esetet Fidének, ki jelenleg a Girton College hallgatója. Hintaszékébe dölve fogadja barátait, kik kaváncsian hallgatják élményeit. „Egyedül egy fiatal emberrel a föld alatt!... és nem fiúrtettek? — Ah! nem is gondoltunk reá! — És mikor karjaiban vitte, mit érzett ön, kedvesem? És hogyan karolta őnt át?... Vidám hangon és miként ha Finchleyben kinálná vendégét téával, megkínálta Julient a megmaradt darab kétszersülttel, melyet kivett a zsebéből...

— Ez a Bobé volt, de neki elég mára. — Tegye el, szólt Julien, én nem vagyok éhes.

— Eltegyem ezt a süteményt? Azt hiszi talán, hogy még soká kell itt lennünk?

— Tartok tőle.

— Hány óra alatt szabadulhatunk ki innen? — Honnan tudjam én ezt? Ez, mint mondtam, attól függ, hogy mily nagy terjedelmű az omlás. Az elhordás munkája lassu és veszélyes. Gyakran új robbanás is fordul elő és a szén meggyullad. A bánya néha megtelik a földalatti vízzel. Hallja a víz bugyborékolását? Honnan jó? Honnan gyűlik össze? Mig a bánya megtelik s mi azt hisszük, hogy semmiféle veszély nem környékezik, addig a munkások egyrésze a szivattyukat hozza működésbe.

Julien nem szólt semmit egy még nagyobb veszély eshetőségéről. S habár a lévezető készülékek még hibátlanok voltak, már csak gyengén működtek és elégtelenek voltak az ártalmas gázok kivezetésére. A levegő körülöttük telve volt méreggel. A fiatal ember kezdte érezni a halálos mérgezés hatását és Amy is hasonló rosszulétről panaszkodott.

— Megkísérlem, talán alhatom, szólt Amy. Ön felkelt, ha a munkások elkészültek.

— Aludjék, ha tud. Ez megrövidíti a várakozás óráit.

Azt gondolta magában, hogy a fiatal leány ily módon szenvedés nélkül, álmában halhat meg. Aztán újra összeszedve erejét, hogy diadalmasodjék a kábulás fölött, mely elfogta, visszament a tärna végére és sikerült ismét néhány szót váltania a mentőkkel.

Egy félóra múlva tért vissza Amyhoz. Éjfél után tíz percznek, vagy hajnali két órának kellett lennie: erre a fellelésre úgy jött,

hogy zseborája mutatóit tapogatta meg. Amy fájni kezdett. Julien leveletette kabátját és beburkolta a leányt.

— És ön?

— Oh! ne nyugtalankodjék. Én elveheitem a szegény Wilson kabátját, annak ugy se kell többé.

— A szerencsétlen!... Aztán nős volt?

— Nos és több gyermek atyja.

— Atyám nyugdíját fog nekik adni, remélem. Minden esetre foglalkozni fogok velük, ha kikerülök innen. És ön, aki olyan jó hozzám...

— Jó, ön! Először életemben mondják ezt nekem. Mindenki azt állítja, hogy mihaszna vagyok.

— Én nem tudom, hogy ön milyen másokhoz, de tudom azt, hogy velem mit tett. Ön nélkül már meghaltam volna az iszonyattól és kétségbeeséstől. Ha élve huznak ki innen bennünket, ön eljön Finchleybe... és barátok leszünk. Ön nem válaszol?

— Saint-Clair kisasszony, ebben a pillanatban, mint két szegény emberi lény állunk egymással szemben, kiket a rossz sors egy borzasztó helyzetbe hozott s kik amennyire tőlük telik, vigasztalják és támogatják egymást. Én beburkolom önt kabátomba, hogy ne fázzék, ön utolsó falatját kínálja nekem. De holnap, kikerülve ez oduból, ismét elfoglaljuk helyeinket. Ön ismét a kedves elkenyézett gyermek lesz, aki tegnap volt; én pedig ismét az a mihaszna patronus leszek, kinek gazdái boldogok lesznek, ha ajtot mutathatnak a fiatal embernek, akiről elmesélték az ön papájának, hogy félig ur, félig munkás... Hígyje el nekem Saint-Clair kisasszony, hogy ha valaha találkozunk az életben ott fent, legjobb lesz, ha ugy folytatjuk utainkat, mintha sohse láttuk volna egymást.

— Ön nagy fájdalmat okoz nekem... Hallgasson rám! Vallásos ön?

— Épenséggel nem.

— Én magam sem vagyok istenfélő. De ebben a pillanatban Istenhez imádkoztam, oh! forrón imádkoztam hozzá... Mi több ígéret tettem neki: azt, hogy nem leszek többé sem rest, sem szeszélyes, sem kaczer és igyekezni fogok, csak jót tenni... És egy más kötelességet is fogadtam Isten előtt. Önre vonatkozik...

Amy reszkető keze a Julient kereste. És e mozdulat befejezte a leány gondolatát. Julient elragadta ez a különös szerencse, mely e majdnem kétségbeesett perczben kínálkozott neki.

— Kedves Saint-Clair kisasszony, mondá habozva, nem merem önt megérteni.

— Tehát akkor megértett.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kájnoky I. h. szerkesztő.

Blaha Lujza pipere crème.

Ezen Blaha Lujza pipere-crème egy ünnepelt nagy... (Detailed description of the product's benefits and ingredients.)

a redők és bőrfoltok mind ellőpnek, s mert csirneszemes és... (Additional details about the product's effects and availability.)

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget post-restante kéri, akkor mindegyik után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cézárszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utaltvány szelvényére írni; esetleg közértes levélbe is lehet a szöveget s a levéljegyzet beküldeni. Minden könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK.

Földbirtokos Vámos-Mikola. A bélyegilleték fejében járó 30 krajczárt még ez ideig ugyan nem kaptuk, mindazonáltal a hirdetést közöljük.

LEVELEZÉS.

Leveleznék egy intelligens jellemes fiatal emberrel, a bélyegilleték fejében járó 30 krajczárt még ez ideig ugyan nem kaptuk, mindazonáltal a hirdetést közöljük.

Kis szöke. Igazán nekem van a világon a legjobb dolgot. Velem már egy cseppet sem tördöl és legjobb jele annak az, hogy ma nem is jöttél el. Na, de az nem baj, hisz lesz még ez másképp is. En örökké foglak ugyan szeretni és most is igen sok csókot küld a nagy Barna.

Arthur. Minden rendben van. Ő egész jól érzi magát. Szíveskedjél holnap oda menni. Arra a dologra nézve pedig fogadd legforróbb üdvözlémet és ölel S. K.

Miczikének levél ment „Landi”-tól.

HÁZASSÁG.

Nősülési szándékból házassági közvetítőt keresek. Czim a kiadóban.

Férjhez adom igen csinos, házas, szerény igényű 29 éves lányomat, egy intelligens biztos állású izr. vallású uriemberhez. Névvél ellátott levelek „Magdalena” jellege alatt e laphoz kéretnek.

ALLÁST KERES.

Könyvelő, ki jelenleg is egy nagyobb vállalatnál és minőségben alkalmazva van állását változtatni kívánja. Szíves megkeresések „Könyvelő” alatt e laphoz kéretnek.

Theológus nevelőnek ajánlkozik. Levelek „Nevelő” cím alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tanítójelölt ajánlkozik házi tanítónak intelligens családban, ki e téren nagy jártassággal bír és a heber oktatásban kiváló tehetsége van. Igényei szerények. Czim a kiadóban.

ALLÁST KAPHAT.

Felolvasónőnek kerestetik fiatal, rokonszenves szép szöke hölgy, magas fizetéssel. Czim a kiadóhivatalban.

Két kis úr mellé kerestetik egy nevelő, francziánul, tudók előnyben részesülnek. Ajánlatokat referenciákkal „Alfandó” alatt a kiadó továbbít.

OKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkisebb tünőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban.

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlati zongora tanítónő. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Földszintes ház 246 négyzetgözl a Széchenyi-utczában, Kerepesi-ut és Dohány-utca közt, 40.000 forintért eladó. „Ügynök kizárva. Czim a kiadóban.

Rákos-Palotán a Széchenyi- telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyzetgözl nagyságu ötenként 325, telek jutányos árban eladó.

ELADÁS.

A s.-tarjáni üveggyári élelmezési tizlet (koresma nélkül) f. é. október hó 1-től bérbbe, esetleg kezelésbe kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál Kohn Lipót fűszerüzlete S.-Tarjánban.

VÉTEL.

Magyar Compass 1873—1883-iki évfolyamaimegvételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba.

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett folyó hónap 6-dikán délután 12¹/₂—1 vagy 2¹/₂—3 óra táján a Mária-Valéria-utca Gizella-tér—Deák-utca és Bécsi-utca közötti utvonalon kettős fedélű női arany remontoir-óra, vékony ezüst lánczsal és függelékekkel, ezek között arany Szent-György tallérral és kettős fedélű, arany medaillonnal. A megtaláló, ha a tárggyal e lap kiadóhivatalában jelentkezik, az értéknek megfelelő jutalomban részesül.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemotofü-czukorkát.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. szeptember 9-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 144. Havi bérlet 8.

A Fourchambault-család.

Számú 5 felvonásban. Irta: Augier Emil. Ford. Faj J. Béla.

Személyek:
Fourchambault Szigeti I.
Fourchambaultné Földyványé
Leopold Dező
Blanche T.-Vizvári
Rastiboulois Vizvári
Fe-nardné Jászai M.
Bernard, fia Szalay
Inas Nar-siz

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Először:

A fehér egér.

Operette 3 felvonásban és 6 kép-vel. Irta: Chivot és Duru. Ford. Kertly Emil és Erdélyi Zoltán. Zenjét szerzték Yassour Leon és De Thuisy.

Személyek:
Cordesco báró Németh
Paul Veudier Szirmai
Florestan Lubinszky
Gumpold pinczér Tollagi
Joseph Paimpol Horváth V.
Gobardin Vánai
Chapuisard apó Ujvari
Gustav festődiák Talian Ida
Rosette Paimpol Kury Klára
Cordesco baróce Z. Bardi
Amanda Gazsi M.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Irgató: Föld Zsigmond.

Ki-e a gyerek?

Énekes bobózat 3 felvonásban. Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

748. szám. 743. szám.

A hálókocsik ellenőre.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Alexandre Bisson. Fordította: Zempléni P. Gyula.

Személyek:
Godefroid György Hegedüs
Lucienne felesége Lánczy
Montépin, apósa Gál
Montépinné Nikó Lina
Godefroid Góth
Szt. Medard Balassa
Laborave Szerény
Charbonneau Rónaszky
Charbonneanné Makroczyné
Angèle Berzátai

Kezdete 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A babona.

Operette 3 felvonásban. Irta: Ferrier és Clairville. Fordította: Makai Emil. Zenjét szerztette: Viktor Roger.

Személyek:
Coucardec márkí Halasi Eőla
Irén, leánya Hében Anna
Valentin Kemény L.
I f medon, bíró Mátray J.
Celesta, felesége Sz. Szilassy
Yvette Vlád G.
Cannche Kalmár J.
Rinsbeck, bakt:r Sziklai
Margot S. Szegedi
Pervenche Szalay A.
Jeannie Béres
Baptiste, inas Könyei B.

Kezdete 7 és fél órakor.

BUDAI SZÍNHÁZ.

Az össze-vissza fogadó.

Operette 3 felvonásban. Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	B. Kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Szombat	Fourchambault-család	—	A Prony-utczai ur	A fehér egér	A babona.	Rocambole	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	Hamlet	—	Mozgó fényképek	A fehér egér	A gésák	Mátyás diák	—

58.399/98. számhoz.

Lóárvesi hirdetés.

A magy. kir. állami ménesekből kisorolt anyakanczák, számfeletti fiatal kanczák, valamint a fogarasi ménesből származó heréltek és a mén-telepek állományából kisorolt heréltek árverése folyó évi október hó 3-án és folytatólag Budapesten, a Tattersall kerepesi-uti helyiségeiben fog megtartatni.

A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzék, a postabélyeg beküldése mellett a Tattersall igazgatóságától kapható.

Budapesten, 1898. évi augusztus hóban.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

„THE GRESHAM”

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz József-tér 5—6.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gizellastrasse 1. szám alatt.

a társaság házában.

A társaság vagyona 1896. december 31-én . . . korona 157,805.340.—
Évi bevétel biztosítások és kamathól 1896. évi december 31-én. . . . . 28,670.916.—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések valamint visszvásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) . . . . . 339,497.900.—

As 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állított ki . . . . . 80,577.950.—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálunk az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Nagy bolt-helyiség

a József-körút leg-élénkebb helyén f. é. november hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban

Nagy bolthelyiség

a József-körút legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.